

ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE

ZIAR INDEPENDENT - EXPRESIE A OPINIEI
PUBLICHE DIN JUDEȚUL CLUJ

ANUL II, NR. 257
MERCURI 28 NOIEMBRIE 1999

8 PAGINI 2 LEI

OGLINZILE ȘI INDIGENII

fluente spre biserică, ori implicarea tot mai mare a preșilor și terarilor în viața publică a României. Parcă întregul popor ar acestor meșteșuguri încearcă o împănare cu Dumnezeu, conștient fiind că iertarea astfel obținută îl deschiță o nouă poartă spre înțelegere. A lumii și a lui însuși.

Iată însă că unii dintre acești misionari își îngăduie să ne credeați atât de naivi (terminoul este eufemistic, bineînțeles), încât ne dicămă nu numai la înținșii de evanghelizare, ci și la ședințele de miraculoase vindecări. De vindecări trușesti, evident, pentru că dacă ar fi vorba de cele spirituale n-am avea nimic de obiectat. Vine, deci în țară un predicador, trimite o casetă publicitară la televiziune, care la rândul ei, îi dă drumul pe post, și e normal într-o societate a eficienței (eficiență = bani), iar noi trebuie să credem că respectivul nu face altceva decât să-și treacă mâna deasupra creștetului bolnavului pentru ca acesta să-și ia patul și să umble. Turneele cuprind mai multe orașe ale țării, totuși nu chiar toate. Cei care sînt frustrați de cinștea de a-și vedea își imaginează cum mii și mii de șchiopi, surzi, orbi, purtați de mîni ori în cărucioare trase de bărbăți cu capul plecat a smerențe, umplu drumurile țării, într-un pelerinaj nemaivăzut de foarte mulți ani, se înghesuie în fața sălilor unde respectivul învățător își demonștrează însușirile supranaturale, se agită împingîndu-se unii pe ceilalți în disperarea că nu vor reuși să se afle sub mîna făcătoare de minuni. Dacă așa se înțimplă, atunci totul poate să devină un coșmar. În primul rînd, credința că putem să ne întoarcem la ceea ce am lăsat în urmă cu zece de ani și că biserică ne oferă șansa regășirii încrederii în noi înșine și în poporul din care facem parte.

Putem să mergem cu gîndul mai departe și să ne întrebăm

de ce biserică (ortodoxă și greco-catolică) nu-și face publice părerile despre asemenea întîmplări. Ne vom întreba, apoi, dacă este adevărat că numai Isus Cristos făcea minuni (asa cum știam din Biblie) și ne vom răspunde că nu este adevărat, minuni pot face și alții, care îi spun bolnavului „Ia-ți patul...”. Este absurd. Și, repet, de neînțeles pasivitatea celor care, măcar în Transilvania, își dispută drepturile asupra credincioșilor, rămfalad, în același timp, indiferenți la... adunările contemporane. De aceea, să ne punem, din nou, întrebarea: unde să ne refugiem pentru căutarea liniștii pierdute, în care biserică? Și să constatăm că un gîstn acasă bisericească, în încercările de minuni să încercăm a le spune că nu pot veni între noi cu o asemenea oglindă, ca și cum s-ar afla între băștinășii unui finit neumbiat și necuzat pe hărțile lumii, gata să creadă orice în schimbul măștelor sunătoare. Oglinzi și mășele avem și noi destule.

Valer CHIOREANU

ANUNT

Unțiunea „Vatra Românească” asigură, cu sprijinul Regionalului C.F.R. Cluj, participarea celor ce doresc să fie prezenți la festivitățile prilejuate de sărbătoarea noastră națională, organizate în ziua de 1 DECEMBRIE la ALBA IULIA.

Plecarea are loc din gara Cluj-Napoca la ora 8,10, sosirea la destinație la ora 8,30, întoarcerea de la Alba Iulia la ora 14,30 și sosirea în Cluj-Napoca la ora 17,00.

Înșcrierile se fac la sediul Uniunii „Vatra Românească”, Piața Păcii 1-3 telefon 1.75.79, până vineri 30 noiembrie, ora 15,00.

Uniunea
„VATRA ROMĂNEASCĂ”

APEL

Cetățeni ai ROMÂNIEI, anul acesta ziua de 1 Decembrie este, pentru prima dată, ceea ce trebuia să fie și să rămînă în veștii vecilor.

Ziua noastră națională, 1 Decembrie, a croll în istoria românilor Unirea cu Marea.

1 Decembrie este ziua în care toți eroii noștri așteaptă să fie deșteptați în mîntre și să vadă că națiunea română nu călăcește și nu este oșosită, că slutești oamenii țării și cetățenii universali.

De 1 Decembrie, națiunea română este una și nelespărțită în sufletul fidețat cetățean. În această zi, mîntre și lăma, vrea și putința, unirea și libertatea sînt ale națiunii.

Românii, totul trece, dar națiunea rămîne. Soarta națiunii nu depinde de un om sau de altul, de un partid sau altul. Toate partidele sînt ale țării. Pentru orice partid nu este glorie mai mare decît aceea de a străluci și simți țara. A nu asculta porunca națiunii este trădare de neam și de țară.

Semnificația înconfundabilă a sfintei zile de 1 Decembrie nu se poate elatari pe tărîmul confruntărilor politice. Sărbătoarea Unirii celei Mari nu este monopolul nimăunui.

Românii, de 1 Decembrie să uităm, măcar pentru o zi, ce ne deosebește pe unii de alții și să ne amintim ce ne unește pe toți!

SĂ DĂM TĂRII CE ESTE AD TĂRII!

Consiliul de Coordonare al Frontului Salvării Naționale, jud. Cluj

IN ACEST NUMAR:

- Cămărașu nu seamănă cu Săpînța (pagina a V-a)
- Se-aude iar chemarea pămîntului (pagina a III-a)
- „TERAPIA” — o firmă de prestigiu ce se recomandă prin calitatea produselor (pagina a VI-a)

Inedit: MAREA UNIRE ÎN DOCUMENTE

DIN FRĂMÎNTĂRIILE PREMERGĂTOARE

DEZNODĂMÎNTULUI FINAL — 1918

Extras din notițele luate zi de zi la „Senatul Național Român” de către secret. prezid. Sidonia DOCAN

18 OCT. — În Parlamentul din Budapeșta cetește. Alex. Vaida Voievod în numele românilor o Declarație. În toată țara mare dor de pace și independență — cu un suflet de revoltă impacientă.

23 OCT. — Începe desmembrarea Monarhiei. Atmosferă încercată. Pentru România cine luptă? cine se îngrijește de soarta și viitorul lor? Acest nenorocit popor aruncat și jertfit de toți în toate pericolile, pe splnarea lui vreau să se ridice țările la glorie, mîntre și independență...

30 OCT. — Revoluția dezlîntuță! Hoarde barbare încep distrugerea... ungurii se organizează. „Nemzell Tanács” în toate părțile... Dl. Frâncu se zbate cu elementele din jurul lui de-a pune baze și asigura o situație indestructibilă cauzel româneștii. Convoacă ședințe, trimite curieri la matadorii Comitetului Na-

țional... de unde nu vine nici un cuvînt, nici o indicație! Ei oare nu au sentimentul că acum ori niciodată?!!...

31 OCT. — Austria așa de imperialistă, e Republică în fine, ne vine și nouă în mîntre că ar trebui să recunoaștem fărba, să declarăm ferm ce voim? nu cîtețăm ori nu știm ce e de făcut?

Și banca „Economul” este invitată de-a adera la „Nemzeti Tanács”! Nul și nul!

Îl succede în fine la dl. A. Frâncu a convoca o ședință la „Vatra” pt. 5 oare. Trebuie adus hotărîri, ori va fi prea tîrziu...

Revoluției Soldații își rup înșignile, străzile pline de-o lume sălbatecă care distrugere vrea, aleargă, urlă... cînd jos, sub banca „Economul” sparg cu drugi de fier vitrinile prăvăliilor, năvălesc jefuind hainele distrugînd tot, te cuprînde groaza de furta

maselor dezlîntuite... seara înținșie pe străzi, nime nu cîtează să lasă, ordin ca porțile să fie încuiate, țicere înăbușită, ca înalte de vîfor...

1 NOV. — Vine știrea despre asasinarea lui Tiszai cel mai înverșunat inamic al românilor, instigatorul războiului, cu Wilhelm II. Trei soldați au pătruns în palatul său din Pesta și l-au împușcat fără milă, precum ne-a jertfit și masacrat ei pe noi.

În toate părțile proclamații către popor în ungurește și românește! (și nu se risipesc pe reșii Clujului) și nemțește, iscălite... Dl. Apathy infam și obraznic jdan. Un membru din Comit. Național, în trecerea prin Cluj, ne-a aruncat în fine și nouă cuvîntul „Organizați-vă” fără altă îndrumare.

Dl. Kertesz și Vincze au invitat la Senatul Național Maghiar pe dl. Frâncu și dl. Păteanu, unde după un formidabil discurs, de ceasuri, a d-lui Frâncu — unde Apathy se făcuse alb ca perețele și nu mai putea combate argumentele desfășurate, nici nu mai cîteza față de așa o energie necrezută, de, ca într-un cap de român — au cedat, recunoscînd drepturi și jurămîntul român, au promis chiar conlucrare paralel, de groaza maselor române, cari ar putea în fine să se ridice...

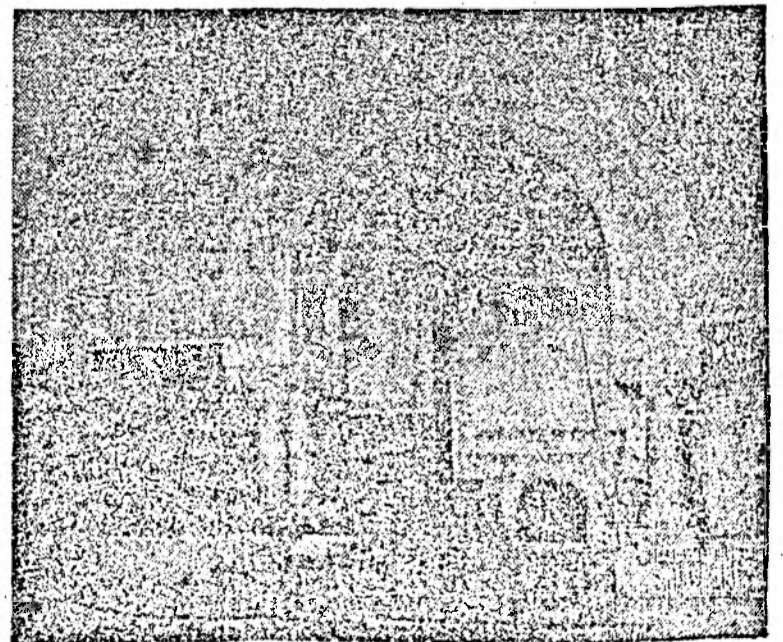
2 NOV. — Adunarea de la „Vatra” conlocuțată pe țeri d.p. nu

se-a putut ține, toate ușile erau încuiate! Ințigri? ori frica? Furia și disperarea lui Frâncu și Păteanu de nedescris. Alături date exacte, trăite și scrise de dl. Păteanu, secret. S.N.R.

În oraș consternare și groază mare, aseară se răspîndise faima alarmantă că ar avansa cehii, că ar fi chiar în Apahida. La

gară au plasat tunuri și mitraliere ca să împiedice intrarea lor în oraș. Ordin sever de a încuia porțile. Cînd trec pe străzile goale, fără lumină, repede în tăcere lugubră mă întreb înțigriorată: va fi rău sau bine la noi, români? Și-va lumea oda-

(Continuare în pag. II)

Alba Iulia: SALA UNIRII

MANIFESTĂRI CONSACRATE ZILEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI

SPECTACOL OMAGIAL LA TEATRUL NAȚIONAL

Teatrul Național, în colaborare cu Opera Română, prezintă joi, 29 noiembrie 1990, ora 18, un concert-spectacol dedicat Zilei Naționale a României. Reprezentația este sponsorizată de Prefectura județului Cluj.

LA CASA ARMATEI DIN CLUJ-NAPOCA are loc astăzi, 28 noiembrie, la ora 13.30, un simpozion dedicat Zilei Naționale a României, la care vor prezenta comunicări ofițeri din Comandamentul armatei, veterani și pensionari militari. Va urma un spectacol muzical-coregrafic la care își vor da concursul formațiile artistice ale Casei Armatei (muzică și dansuri populare, cor mixt) și Estrada armatei. Zilei Naționale a

1 DECEMBRIE 1918

nale a României, la care vor prezenta comunicări ofițeri din Comandamentul armatei, veterani și pensionari militari. Va urma un spectacol muzical-coregrafic la care își vor da concursul formațiile artistice ale Casei Armatei (muzică și dansuri populare, cor mixt) și Estrada armatei. Zilei Naționale a

României îi sunt dedicate și expozițiile de carte, pictură și filatelie, care pot fi vizitate până în data de 6 decembrie, între orele 9—18.

Academia de arte vizuale din Cluj-Napoca sărbătorește Ziua Națională a României printr-un Spectacol de diapozame de ecran, care va avea loc în ziua de 30 noiembrie, ora 18, în sala mare — Casa Matel. Susține conf. univ. Savel Cheptea, secția design.

DIN FRĂMINTĂRILE PREMERGĂTOARE DEZNODĂMINTULUI FINAL — 1918

(Continuare din pag. 1)

„Măcar ce suferim, ce sacrificiu dăm? Doamne ajută-ne! Apoi din nou spiritele se mai calmează când se aude, se spune că francezii și englezii vor ocupa Ardealul! Aceste sunt știrile jurnalelor.

DI, FRÂNCU — convoacă Ședință Constituantă pentru duminică, 3 nov. În fine!!!

3 NOV. — dum, 3 oare d.p. Sub steag român tricolor, cu însuflețire delirantă, cu discurs de foc, la „Cercul industriștilor unguri” din piața Mathias, dl. Frâncu și dl. Păteanu fixează punctul nostru de drept acel soclu solid pe care

s-a ridicat Senatul Naț. Român pe urma căruia s-a putut înfăptui România Mare ce numai energia și curajul neînfrânt au putut asigura!

S-a oprit și se impune jurământul unghuresc. Apelul către „Frații Români”.

4 NOV. — Statul Naț. Român instalat cu telefon, ordonanță, la B-ca „Economul”. Eu sunt numită secretară. Revoluție. Adversarii au arme, noi nimic!

5 NOV. — Manifest imprimat către români. Comand. Reg. român — căp. Cotuțiu, telef. 955 în Cazarma din Magyar-n. (Calea Victoriei).

Ungurii f. speriați vin ca la

mintuire la Senatul Român că nedreptățile săvârșite îi umple de groaza de-o răzbunare justificată. În comunele românești ei atacă pe sătenii pașnici, și-apoi cer ajutor, că s-au răsculat „valahii”. Se repetă nelătrărețul atrocitățile lor de ură — Aici în Senat se lucrează zi și noapte cu febrilitate pentru a evita ciocnirile și măcelurile.

Consfătuire la gen. comand. Slecler.

Senatul Român trimite în toate părțile ofițeri români și asistență militară pentru liniștirea spiritelor. Se formează subcomisariate la sate.

(va urma)

ASKLEPYOS ARE PROBLEME

Începând cu joi, 29 noiembrie 1990, farmacia „Asklepyos” va fi închisă. La fel, se sistează orice transport cu ajutor social sau medical în Cluj și în afara lui. Dacă până acum membrii „Asklepyos” făceau săptămânal cel puțin două transporturi în satele îndepărtate, unde nu au ajuns străinii cu ajutoare, oacă transportau bolnavi în stare foarte gravă (cazuri excepționale) la urgență, de multe ori dintr-un capăt în altul al țării, dacă-i ajutau pe cei cu pensii mai mici de 1.000 lei, ducându-le la domiciliu pachete, dacă transportau la Căminele de handicapați țăuri, saltele, cărucioare etc., ei bine, acum se văd în imposibilitate de a mai face toate acestea pentru simplul motiv că benzina pe care până acum o primeau gratuit nu li se mai dă. Singurul venit al asociației îl constituie cei aproximativ 3000 lei lunar, proveniți din donații, din care trebuie acoperite cheltuielile de întreținere (și numai chiria este de 1500 lei). E lesne de înțeles că nu mai rămân și bani de benzină...!

În luna octombrie, membrii „Asklepyos” au solicitat de la Primărie un spațiu de 200 m.p. pentru farmacie și 600 m.p. pentru depozit. Au primit un spațiu de 84 m.p. Au în Cipariu un mic depozit care deja este arhiplin, în ciuda transporturilor săptămânale la sate și a distribuiri pachetelor la familiile nevoiașe din Cluj. La Casa de Cultură a Studenților li se cere încă din martie să elibereze spațiile ocupate. Ce-i de făcut? Nimic nu vrea să ajute acești oameni care, în cele 11 luni de când a luat ființă asociația, au transportat ajutoare în 41 localități, au dat ajutor social la 1400 familii din Cluj-Napoca, au onorat peste 20.000 de rețete (cam 400.000 cutii de medicamente), au ajutat deci atâția și atâția bolnavi, bătrâni, copii handicapați ș.a.m.d.? Nu poate găsi Primăria puțină înțelegere și pentru ei? Ar fi păcat ca o activitate atât de rodnică și de frumoasă să se întrerupă aici!... Așteptăm precizările celor în drept.

M.T.

EXPOZIȚIE COLUMBOFILA

Clujul a găzduit timp de trei zile, în perioada 23—25 noiembrie, la Hala agroalimentară din Mărăști, o interesantă expoziție columbofilă. Într-o organizare exemplară, asigurată de către Clubul crescătorilor de porumbei de ornament și zbor din Cluj-Napoca, prima expoziție columbofilă „liberă” a reunit peste 500 exemplare din aproximativ 52 de rase autohtone și străine.

Dintre premianți se remarcă, în mod deosebit, clujenii Ioan Cornea, pentru porumbelul „Pescăruș chinez”, Arpad Kalman pentru „Rîndunica de Silezia” și Sorin Secășan, pentru „Jucătorul de Galați”. Și încă un motiv de satisfacție pentru clujeni: bistriceanul Lucian Tagoe a fost premiat pentru porumbelul „Dublu Moșat Ardelenesc”, rasă creată în 1903 la Turda.

Se poate spune că ediția din acest an a expoziției de la Cluj-Napoca s-a bucurat de succes, urmînd, așa cum ne asigură președintele Asociației columbofililor clujeni, ing. Mircea Moldovan, să fie organizată anual, în capitala columbofiliei românești, care este municipiul nostru.

MAI SÎNT COMERCIANȚI CARE NU SE TEM DE CONTROALE

Cum, spuneam, la începutul săptămînii trecute, în baza unei decizii a Guvernului s-au constituit echipe de control cu scopul de a face puțină ordine în comerț, în sensul de a stopa dorința mărfurilor și vânzarea lor la prețuri de speulă. Echipele de control nu au găsit prea multe aspecte deosebite pentru că responsabilii de unități nu au cine știe ce dosi; cei care aveau au pus mărfurile în vânzare înainte de a fi controlate, deoarece au

intuit că se vor realiza controale. Au fost și din cei ce... au căzut în plasă, considerîndu-se mai isteți decît organele de control. La magazinul „Someș” din Cluj-Napoca au fost doșite cu poane din mătase, treninguri, bluze, ciorapi pentru copii etc. pentru care motiv Cornelia Căținaș, Virginia Tofan și Catalina Vanea au fost amendate cu câte 10.000 lei.

În orașul Huedin doi lucrători comerciali, Vinze Gheorghe și

Misiac Eva, nu au pus în vânzare 25 mașini de gătit tip aragaz, 180 de reșouri electrice, vase emailate — respectiv detergenți, sodă caustică, hirtie igienică.

Acum putem fi siguri că mărfurile nu vor mai fi doșite. În magazinele unităților comerciale cam bate vîntul, iar în marile depozite nu prea mai este nimic. Sperăm că industria va încheia negocierea prețurilor și că se va mai și munci.

FETT—TENIS

Sintem informați că în cadrul Asociației sportive „Dacia-Carbochim” a luat ființă secția „Fett-Tenis” și că este în curs de desfășurare campionatul la noua disciplină sportivă, la probele de simplu și dublu. Faza finală va avea loc vineri, 30 noiembrie, la baza sportivă „Armătura”. Informații suplimentare pot fi obținute la telefonul 3-20-47, interior 259. Am fost rugați, de asemenea, să facem cunoscut conținutul C.E.C. Cluj — 15110333, al Asociației Sportive „Dacia-Carbochim”.

Societatea româno-spaniolă

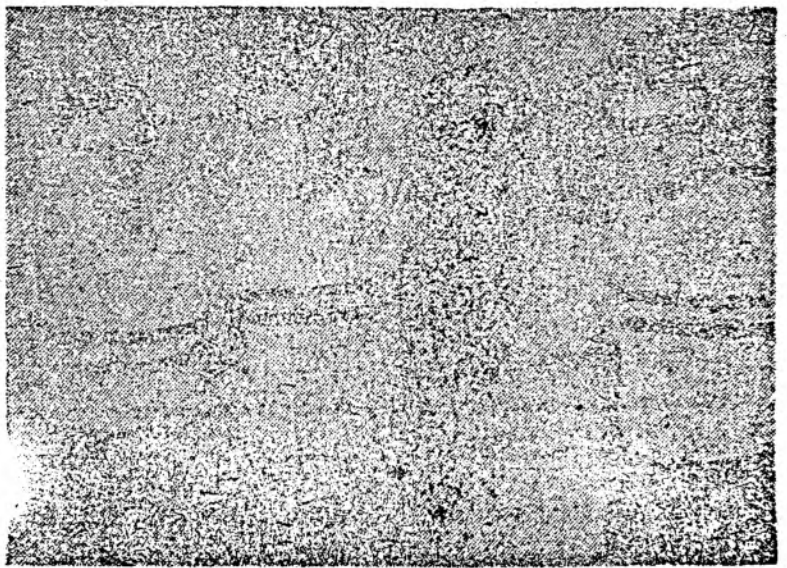
„La Amistad”

Semnalăm constituirea la Cluj-Napoca a Societății româno-spaniole „La Amistad” („Prietenia”) care, potrivit afinităților de limbă, cultură și istorie dintre popoarele română și spaniolă, rădăcinilor comune în civilizația latină și interesul crescut pe care românii — tineri și vîrstnici — îl acordă cunoașterii limbii spaniole, își propune să devină o punte de legătură între aceste două culturi de tradiție în marea civilizație europeană, prin dezvoltarea unor relații reciproce pe plan cultural, tehnic, educațional și turistic.

La baza constituirii societății se află dorința de cunoaștere reciprocă a vieții, tradițiilor și preocupărilor celor două popoare pe temelul stimei, prieteniei și intrajutorării. Apolitică și neguvernamentală, Societatea reunește largi categorii sociale, cuprinzînd elevi, studenți, oameni de cultură și știință, cu accent pe cel mai mic grup social — familia — în ideea că o coroborare a tuturor factorilor educaționali poate fi benefică în împlinirea scopurilor pe termen lung ale acestora. Scopul declarat al întregii activități îl constituie, după cum am mai arătat, cunoașterea reciprocă a preocupărilor din diverse domenii de activitate, în special în cel cultural-educativ, precum și stabilirea și dezvoltarea relațiilor de prietenie între tineri români și spanioli, organizarea de schimburi, atît de informații și materiale, cît și de grupuri de elevi și adulți cu societăți similare din Spania sau cu alte societăți, instituții sau persoane particulare. În vederea realizării scopurilor sale, Societatea „La Amistad” își va desfășura activitatea în cadrul secțiilor de cul-

tură spaniolă, cultură română, economie, tehnico-științifică și sport-turism, pe bază de reciprocitate, vizînd schimbul permanent de informații din toate domeniile, precum și învățarea de către români a limbii spaniole și de către spanioli a limbii române. Vor fi organizate în acest scop cursuri intensive de limbă spaniolă (pentru elevi și adulți), întâlniri în plen a tuturor membrilor Societății, informări privind istoria, geografia, cultura și civilizația, viața politică, socială și spirituală spaniolă cu participarea unor personalități invitate la acest gen de acțiuni, tabere școlare și studențești pentru cursuri de vară, spectacole artistice, stagii muzicale și coregrafice, expoziții cu lucrări ale elevilor spanioli în România și a unor elevi români în Spania. Vor fi, de asemenea, inițiate și organizate schimburi de cărți, publicații, filme și alte materiale documentare, va fi deschisă o bibliotecă spaniolă la sediul Societății din Cluj-Napoca și o bibliotecă română în Spania. Poate fi membru al Societății româno-spaniole „La Amistad” („Prietenia”) orice elev (clasele I—XII), student, cadru didactic, părinte care sprijină prevederile statului și se achită de toate obligațiile care decurg din acesta. Grefată pe scheletul cercului de limbă spaniolă din cadrul Clubului copiilor și elevilor din Cluj-Napoca, cu participarea celor peste 200 de copii înscriși la cerc, a părinților acestora. Societatea așteaptă noi membri și toate persoanele interesate la sediul acesteia, situat pe strada Republicii nr. 23, etajul I, Cabinetul de limbă spaniolă.

A. consemnat
Michaela ROCU

SPORT

MOMENT SOLEMN

În cadrul unei ședințe festive a F.R. Atletism, fostului atlet clujean, apoi antrenor, Gheorghe Biro, în prezent pensionar, dar mereu activ, i-a fost înminat titlul de antrenor emerit. Acest titlu, un fel de doctorat în profesune, i-a fost decernat pentru rezultatele deosebite obținute de-a lungul unei vieți de om. De fapt, acest titlu, Gheorghe Biro merita să-l primească în urmă cu 22 de ani, atunci cînd sportiva Illeana Silal, pregătită de el, a cucerit medalia de argint la olimpiada mexicană.

Gheorghe Biro a fost legat întreaga sa viață de un singur club: C.S.M. — unde s-a afirmat ca sportiv și apoi ca antrenor, dăruirea sa față de greaua profesune de antrenor materializîndu-se în rezultatele deosebite obținute de elevii săi, bilanțul anilor însumînd aproape de 100 de titluri de campioni ai țării, 22 de campioni balonici Mulți dintre foștii lui elevi i-au

căleat pe urme, devenind antrenori, desfășurîndu-și în prezent, cu pasiune, munca acolo unde s-au stabilit. Să-i amintim doar pe rîșiva dintre ei: Radu Rus (Deva), Nicolae Lupan (Bistrița), Gheorghe Turcu și Andrei György (Cluj-Napoca).

Deși pensionar, Gheorghe Biro a rămas fidel atletismului și stadionului, ajutîndu-i pe colegii mai tineri în pregătirea sportivilor, respectiv afirmîndu-se în corpul arbitrilor în competițiile clujene și din țară. Ba mai mult, continuă să concureze în rîndul atleților veterani. Fîndcă dragostea sa pentru atletism nu cunoaște margini. Sincere felicitări acestui „veteran” vesnic tînar.

N. PETRE

Viața partidelor democratice

Zilele trecute, a avut loc Conferința extraordinară a Partidului Social Democrat Român, organizația județeană Cluj, care a ales următoarea conducere: președinte, prof. Valer Popa; vicepreședinti: dr. ing. Constantin Saramet și conf. univ. dr. Tîrnă Suteu; secretari: economist I. Brătăleanu și ing. Dan Popovici. Organizația municipală Cluj

a ales în conducere: președinte, ing. Radu Crișan, asistent universitar; vicepreședinti: dr. Ioan Gh. Pop, conf. universitar la Institutul Politehnic și ing. Daniel Coroianu; secretari: ing. N. Ladany, de la Uzinele „Carbochim” și Horațiu Filip, student la Institutul Politehnic.

Întă-l pe Gheorghe Biro, al treilea din stînga, fotografat cu ani în urmă cu un grup proaspăt de campioni ai României la cros.

SE-AUDE IAR CHEMAREA PĂMÎNTULUI

LUMINI ȘI UMBRE ÎN PROIECTUL LEGII PĂMÎNTULUI

Întreaga țărănie, și nu numai ea, așteaptă cu interes, de mai multe luni, elaborarea unei legi vitale pentru drumul viitor al agriculturii, Legea fondului funciar. Au fost elaborate, până acum, mai multe ediții ale unui proiect de lege, de către Guvern, iar unele partide au prezentat proiecte proprii pentru eventuale legi ale pământului. Din păcate, dintre cei interesați, puțini au ajuns în posesia proiectului de lege, pentru ca, eventual, să-l analizeze, să-l aducă îmbunătățiri. Domnul inginer IOAN BILAUȘ, cercetător științific la S.C.A. Turda, este unul dintre acești puțini „privilegiați”. Motiv pentru care i-am și solicitat opinia asupra proiectului elaborat de Guvern.

— În ce măsură sînt conforme cu așteptările, domnule inginer, prevederile acestui proiect de lege?

— Apreciem în general că reglementările aduse de acest proiect de lege realizează, într-un deplin spirit de justiție socială, trecerea de la relațiile deținător-pământ, susținute de vechea legislație, la relațiile impuse de Revoluția din Decembrie, cele ale proprietarului cu pământul.

— Care este părerea d-voastră despre tipul de relații de proprietate asupra pământului, care se preconizează a se adopta?

— Prin diversitatea proprietății, prevăzută în proiectul de lege, se asigură valorificarea avantajelor, precum și controlul experienței dobîndită de fiecare formă consemnată:

— proprietatea de stat, care poate oferi experiența unei agriculturi de tip industrial, cu performanțe de mare productivitate, cu produse realizate la preț scăzut;

— proprietatea particulară, pe

care se pot pune bazele unei agriculturi mai ecologice, organizată în ferme mici, în care produsele se impun în primul rînd prin calitate.

Nota de justiție socială emanată din lege reiese însă din reglementările prin care se urmă-

derată și condiționarea înstrăinării prin vânzare sau donație fără divizare, a pământului în proprietate particulară din extrăvilan, și aceasta, numai după o perioadă de timp dată de la primirea dreptului de proprietar. Se asigură astfel protecția

te numai un mijloc de producție. Valoarea pământului se extinde primă prin producțiile vegetale realizate. De aceea, nici legiuitorului, nici agriculturii nu-i pot fi indiferente atît modul de cultivare cît și modul de întreținere al potențialului de pro-

Din proiectul LEGII FONDULUI FUNCJAR

CAPITOLUL II: Formele de proprietate, de administrare și de exploatare a pământului

Art. 6. — Formele de proprietate asupra pământului, în condițiile prevederilor prezentei legi sînt: a) proprietate particulară-privată. În aceasta se includ și terenurile înscrise de cooperatori la intrarea în cooperativele agricole de producție. b) proprietate de stat — domeniu public;

Art. 7. — Proprietatea particulară-privată asupra fondului funciar din intravilan și extrăvilan este formată din: a) proprietatea particulară-privată a țărănilor cu gospodărie individuală și a altor categorii de cetățeni care dețin, cu orice titlu, terenuri de orice fel, evidențiate în registrul agricol sau în documente de cadastru funciar general; b) proprietatea particulară-privată a țărănilor cooperatori, formată din suprafețele

din intravilan și extrăvilan înscrise la intrarea în cooperativele agricole de producție; c) proprietatea particulară-privată a persoanelor juridice, fundații, mănăstiri, societăți, asociații, altele decît institutele, organizațiile și întreprinderile de stat, care posedă terenuri evidențiate în cadastru funciar general.

Art. 8. — Formele de administrare și exploatare agricolă a pământului pentru obținerea de produse agroalimentare și materii prime de origine vegetală și animală sînt: a) particulară-privată — în proprietatea persoanelor fizice și juridice; b) particulară-privată — organizată în diferite forme de asociere, cu păstrarea dreptului de proprietate a membrilor acestora; c) de stat, prin unități și ferme agricole; d) mixtă — în diferite forme de asociere între cele de mai sus. Formele de exploatare și asociere în agricultură se vor stabili prin lege.

rește protecția dreptului de proprietate asupra terenurilor pentru toți cei ce doresc cu adevărat să lucreze pământul. Considerarea suprafețelor ce revin în cotă echivalentă, după satisfacerea necesarului de pământ atît pentru lucrătorii activi cît și pensionarii sau alte categorii care doresc să se întoarcă să lucreze în agricultură, este o prevedere umang a legii. În sfîrșit, o bună prevedere trebuie consi-

derată în diferite tipuri de asociație, eventual pe grad de rudenie sau de prietenie. Pămîntul îl așteaptă de mult pe gospodar, care să se apropie și cu sufletul de el. N-a fost lucrat de-atîta timp ca lumea, buruienile l-au năpădit. Cînd va fi al nostru, legal, altfel se vor pune problemele...

— Folosirea terenurilor pentru producția agricolă, obligațiile deținătorilor de teren privind cultivarea, protecția și ameliorarea solului constituie o altă categorie de prevederi ce reglementează raporturile fondului funciar cu producția agricolă... — Pămîntul în agricultură es-

duce al pămîntului. Socotim însă că în formularea legii ar trebui ca îndatoririle de cultivare ale pămîntului ce revin proprietarilor și deținătorilor de pămînt să izvorască din libera lor inițiativă. Dacă sînt proprietari, responsabili direcți ai producției, nu vedem rațiunea prevederilor de constrîngere administrativă formulate (articolul 14). Pe de altă parte, legat de prevederile privind stabilirea

structurii folosințelor, într-o economie de piață, nu poate fi controlată de sus în jos. Apreciem că această măsură legată de activitatea economică a gospodăriei este restricționată de prea multe aprobări (articolul 17). Prevederile legate de protecția și ameliorarea solului le considerăm corecte. Prin ponderea însemnată a acțiunilor preluate de stat, de societate, reiese grija legiuitorului pentru menținerea calității pămîntului, condiție indispensabilă atît pentru prezentul agriculturii cît și pentru viitorul ei.

— Sistematizarea, organizarea și amenajarea teritoriului au, în rîndul lor, implicații esențiale în raportul dintre fondul funciar și producția agricolă...

— În vederea delimitării terenurilor destinate agriculturii de celelalte categorii ale fondului funciar în lege sînt consemnate măsurile de sistematizare. În scopul asigurării unei activități agricole funcționale atît în interiorul gospodăriei, cît și în relațiile dintre diferiții deținători, legea subliniază rolul studiilor de organizare și amenajare a teritoriului. Deosebit de corecte apar în lege precizările cu privire la: comasări, schimburi de teren, schimburi de folosință, ca mijloace urmărind organizarea în diferite sisteme a agriculturii. Asolamentul ar fi trebuit, socotim noi, să fie consemnat expres, în cadrul măsurilor de organizare, ca mijlocu de legătură dintre sistemul de cultură și pămînt. Structura culturilor din asolament este desigur un element legat de imperativele economice, de cerințele pieței; prezența asolamentului în gospodărie este însă legată de grija în gestionarea fondului funciar.

CE SPUNE ȚĂRANUL?

„BINE-I SĂ FIE OMUL DE CAPUL LUI...”

La Sînicoaara, ca aproape peste tot de altfel, după Revoluția din Decembrie 1989, problemele care au trîmțit viața satului au fost legate, firesc, de forma de proprietate asupra pământului. Nicolae Dirgău și Traian Damian sînt doi dintre sînicooarii demult și strîns legați de pămînt. Ei au lucrat pe vremea la propriile gospodării, apoi și la gospodăria colectivă. Ce-și doresc în continuare? Au aceeași dorință...

Traian Damian: „Bine ar fi să ne luăm înapoi pămîntul pe care l-am avut și cu care am intrat în C.A.P. Eu am avut aproape 5 hectare. Acum ar fi, poate, prea mult pentru mine. Am mai îmbătrînit. Dar eu mi-aș refîna doar un hectar, iar restul l-aș da fetelor să-l lucreze. Lor li s-ar fi convenit, oricum, dacă au-l lua C.A.P.-ul...”

Nicolae Dirgău: „Că mai bine este ca omul să fie de capul lui, să nu împăriească cu nimeni, nimic. Noi am făcut la Sînicoaara asociație, dar nu cred că este cel mai bun lucru. Am împărțit între noi pămîntul, apoi, fiecare, cu cît a avut, a intrat în asociație. Sînt convins că și singurii ne vom descurca. Cum voi lucra eu cele 8 hectare și 36 de ari? Ne vom cumpăra, încet, încet, mașini și unelte. Document avem pe pămînt. Al nostru a fost și al nostru va fi și pe mai departe. Cei veniți la noi în C.A.P. să meargă să-și ia pămînt de-acolo de unde au venit. Să-și ia pămîntul lor. Poate că într-un fel ei sînt nedreptățiți. Dar statul și nu noi i-am nedreptățit...”

„LA NOI SÎNT DOUA TABERE...”

Evenimente la Sînicoaara, evenimente la Săpînța, evenimente

la Gilău... Peste tot au fost evenimente, mai mici sau mai mari, după Revoluție... Au fost și la Apahida. Lucrurile s-au mai liniștit. Dar apahidenii, cei cu care am stat de vorbă cel puțin, nu consideră încă lucrurile lămurite. Iată doar două păreri:

Vasile Roșcaș: „Noi ne-am constituit în asociație. Dar, în gospodărie particulară ar fi mai bine... La noi sînt multe necazuri. S-a luat mult teren și s-a dat celor care n-au avut. Mulți și-au construit case pe aceste terenuri. Dar pămîntul a fost al nostru, l-am cumpărat noi sau părinții noștri. Acum nu-l mai putem lăsa, de pomană, ca pe vremea lui Ceaușescu... Vrem înapoi pămîntul nostru, să-l lucrăm cum credem noi. Nu-l va conveni cuiva în asociație? N-are decît să iasă dacă vrea, cînd doarește el. Dar să nu ni se taie avîntul cu taxe mari, cu impozite, măcar acum, la început. Sîntem prea slăbiți, avem nevoie de ceva timp să ne întărim... Și încă ceva. Poate ar fi bine să fim despăgubiți și pentru animalele pe care ni le-a luat C.A.P.-ul. Eventual să ni se dea alte animale. Și așa la C.A.P. animalele nu prea au ce mîncă... Dar e greu să ne punem cu toții de-acord. Încă de la început, la noi au fost două tabere: unii care au vrut pămînt și animale, alții care au cerut menținerea C.A.P.-ului, unde nu prea lucrau, în schimb furau pentru a vinde pe piața Clujului. Acesta din urmă susțineau că-i bine în C.A.P...”

Vasile Ungureanu: „Un lucru este clar: vechiul regim și-a dovedit neputința. Luăm totul de la capăt. Dacă vine legea pămîntului, așa cum se spune, renunț la serviciul meu de electrician și mă întorc la pămînt. Pînă acum n-a meritat să lucrez în C.A.P. Le-a fost destul părinților. S-au lămurit și ei. Dar, în ce mă privește, eu cred că viitorul nu este al micilor parcele. Nu se mai poate lucra așa, mai

degrabă în diferite tipuri de asociație, eventual pe grad de rudenie sau de prietenie. Pămîntul îl așteaptă de mult pe gospodar, care să se apropie și cu sufletul de el. N-a fost lucrat de-atîta timp ca lumea, buruienile l-au năpădit. Cînd va fi al nostru, legal, altfel se vor pune problemele...”

„S-A FURAT DESTUL DIN C.A.P.”

Adrian Baciu din Năoi — Că-măraș are 79 de ani. A lucrat în C.A.P. și în I.A.S. Acum este pensionar. Dar, cînd este vorba despre pămîntul lui, pămîntul care i-a fost luat, se înflăcărează. A avut 5 iugăre de pămînt. Acum l-ar vrea și el înapoi. Că I.A.S.-ul nu mai dă pămînt? Să-i dea C.A.P.-ul: „Să furat destul din C.A.P., iar eu, care am lucrat cîntît, prînceam doar 10 la sută din recoltă. Adesea nu aveam pîine, iar cînd o găseam era neagră. Dacă vom avea pămînt, vom avea și bucate și animale, pentru noi și pentru vînzare. E adevărat că unii mai vreau C.A.P. Unii din conducere mai ales, care au furat cu mașinile, fără să-i prînda nimeni. Dar, pe cel care fura cu traista, îl prîndea precis...”

O situație mai aparte este cea a lui Alexandru Măcanu din Dezmir. Părinții l-au murit. Dar, în noile condiții, ar vrea să muncească pămîntul, să se întoarcă în agricultură, de care, sufletește, nu s-a simțit rupt niciodată: „Aș vrea înapoi toate cele cinci hectare ale părinților. Sînt dispus să renunț la serviciul de acum și să mă întorc la pămînt. Dar nu oricum, ci cu condiția să fiu lăsat în pace, și, mai ales, să nu ni se impună taxe prea mari din start. Se vorbește mult despre asociații, dar eu nu cred în viitorul lor. Coarta, neînțelegerile se pot țoca oricînd în asociații. Cînd știi care este pămîntul tău este cu totul altfel...”

Ce spune specialistul?

„O ASTFEL DE LEGE-CERE TIMP...”

Legea fondului funciar este așteptată cu același interes de către țărani și de specialiștii din agricultură. Toți sînt legați de pămînt în egală măsură. Și sînt legați între ei. Unii fără alții nu pot merge, în actualele condiții, mai departe. Este firesc, de-acum ca rolul specialistului să crească. Specialistul să devină cu adevărat ceea ce ar trebui să fie, deschizătorul de drumuri noi în agricultură. Ce va urma însă? Care va fi de fapt soarta lui, a inginerului agronom, cea a medicului veterinar, a zootehnistului? Ce spun ei, specialiștii, despre lege, despre situația din agricultură? Azi, doar cîteva păreri.

Gheorghe Loruș, inginer la Ocolul agricol Apahida, este de părere că specialiștii ar trebui să li se dea pămînt mai mult, cît îl țîn puterile. „Nu este normal ca specialistul din agricultură să primească aceeași suprafață pe care o primește un medic sau un profesor. Posibilitățile lui sînt cu totul altele. Și încă ceva. Chiar dacă n-a fost drept să se ia pămîntul unora și să se dea altora, care și-au construit case, acum nu este normal să se ia acestora din urmă chiar totul, să iasă din casă direct în drumul mare. Măcar 10 ari cred că li s-ar putea lăsa pe lîngă casă. Este de așteptat ca legea să fie dreaptă cu toată lumea. Însă va fi greu să-i facă pe toți mulțumii. Tocmai de aceea, eu cred că-i bine că se lucrează mai încet la elaborarea legii. Nu te poți pripri în așa probleme importante.

„TRIPAT NE-AM DISTRUS, TREPTAT NE REFACEM...”

Eforturile care se făceau la Apahida pentru menținerea unor

rezultate bune ale fermei zootehnice erau mari, chiar foarte mari. Un rol esențial în „descălcirea” problemelor zootehnice din Apahida l-a avut Antal Györi, doctorul veterinar. Profesionalist bun, care nu-și putea face însă meseria, așa cum ar fi vrut, doctorul Györi era, mai tot timpul, nemulțumit, abătut. Uneori îl bătea gîndul să lase totul și se plece... N-a plecat. Acum însă a lăsat ferma. De fapt, poate-ar fi mai corect spus că l-a lăsat ferma pe el. Pentru că, încetul cu încetul, efectivul a scăzut. Din 850 de animale au mai rămas aproximativ 200. Și nici celor care au rămas nu li se întrevede un viitor prea roz. Se pare că n-o vor duce prea mult. „Trebuie, totuși, să avem încredere și, mai ales, răbdare”, îmi spune. „Agricultura a fost distrusă treptat, treptat trebuie s-o refăcem. Nu-i ca în industrie, spre exemplu, unde schimbi mașina și totul merge bine. Acum totul trebuie rumegat, bine gîndit. Greșelile au fost multe și grave. Nu ne putem pripri acum, după ce am așteptat atîta...”

„Sînteți sigur că va fi mai bine lucrat pămîntul de-acum? Îl întreb pe inginerul agronom Aurel Onacă. „În cele mai multe cazuri, da. Dar, mulți iau pămînt doar de dragul de a avea pămînt. Vor fi, în mod sigur, destui, cei care nu-l vor lucra. Dorința de a deveni proprietari este mai mare. Dar ar fi bine dacă ne-am gîndi, fiecare, în primul rînd, la soarta pămîntului și-abia apoi la micile interese. Și pentru că noi beneficiem de terenuri propice practicării legumiculturii, aș vrea să lansiez gospodariilor zonei indemnul de a redeveni ceea ce au fost odată, legumicultorii Clujului...”

Românii transilvăneni aplică principiul de autodeterminare

Evenimentele care se desfășurau cu o uimitoare rapiditate la sfârșitul primului război mondial, au răvășit lumea întreagă, din Extremul Orient și până în S.U.A. Acolo președintele Woodrow Wilson își expunea, la 8 ianuarie 1918, în fața Congresului, cele 14 puncte, care cuprindeau de fapt programul Antantei cu privire la problemele politice și economice ale Europei. Reafirmarea principiului de dreptate pentru toate popoarele și națiunile însemna implicit confirmarea dreptului de autodeterminare națională. Se recunoștea astfel popoarelor, care au suportat toate grozăviile războiului și au suferit în tranșe, dreptul de a se pronunța cu privire la organizarea politică viitoare.

Dezastrele militare suferite de Puterile Centrale, urmate de prăbușirea fronturilor, au dus la avalanșa cu putere nimicitoare a revoluției burghezo-democratice care se lăsa să ia în întregul Imperiu austro-ungar, anunțând iminența dezagregării acestuia. Pentru românii transilvăneni sosește momentul dorit și așteptat de secole, de Unire a tuturor teritoriilor românești într-un stat unitar și liber.

La sfârșitul lunii octombrie survin trei momente hotărtoare pentru evoluția evenimentelor și destinul neamului românesc. Astfel, la 28-30 octombrie 1918 România reintră în război de partea Antantei, pentru anularea păcii nefaste de la Buftea, și pentru a-și asigura locul la care era îndreptățită prin sacrificiile materiale și jertfele umane, la masa tratatelor de pace. În noaptea zilei de 30/31 octombrie, la Budapesta după tratative laborioase între Partidul Național Român din Transilvania și Partidul Social Democrat se hotărăște constituirea Consiliului Național Român Central, format din cîte șase reprezentanți ai fiecărui partid. P.N.R. era reprezentat de Vasile Găldiș, Teodor Mihali, Alexandru Vădăn-Volevod, Ștefan Cicio Pop, Aurel Vlad și Aurel Lazăr, iar din partea P.S.D. făceau parte: Ioan Fluieraș, Iosif Jumanca, Enea Grapini, Bazil Surdu, Tiron Albani și Iosif Renoiu. Cel de al treilea moment are loc la 31 octombrie 1918, cînd guvernul S.U.A. recunoaște dreptul de Unire al Transilvaniei cu Româ-

nia. Faptul este comunicat de scrisoarea lui Robert Lansing, secretarul de stat al S.U.A., din 5 noiembrie, prin care aduce la cunoștința românilor sprijinul președintelui Woodrow Wilson: „Guvernul american a fost martor al suferințelor și jertfelor mari românești aduse pentru libertate, pentru unitatea națională și pentru dorințele românești înăbușite

Cronica MARII UNIRI

te de dușmanii noștri. Simpatizînd ideea și dorința unității naționale a românilor de pretutindena, Guvernul Statelor Unite nu va întîrzi nimic, ca în timpul potrivit să mijlocească, prin înfrurirea sa, dobîndirea drepturilor politice și teritoriale, ce se cuvin poporului român, și să i le asigure împotriva oricărei atace din afară”.

La Viena se constituie la 31 octombrie 1918 Senatul Militar Român, sub președinția politică a lui Iuliu Maniu din partea ardelenilor și C. Isopescu-Grecul din partea bucovinenilor, iar ca președinte militar a fost ales generalul baron Ioan Boeriu. De la început Senatul Militar Român din Viena a recunoscut Consiliul Național Român Central ca singura autoritate politică a Transilvaniei și a pus la dispoziția acestuia pe cei 50.000 soldați și ofițeri care se aflau grupați și organizați la Viena. Cu ocazia sfințirii steagului triplor și a depunerii jurămîntului, cei prezenți erau cuprinși de o înăbușire de nedeseris. Emoționant este și textul jurămîntului: „Jur credință națiunii române și supune în toate Consiliului Național Român. Nu voi sta decît în serviciul neamului românesc, pe care nu-l voi părăsi în nici un caz și sub nici o împrejurare. Așa să-mi ajute Dumnezeu”.

Consiliul Național Român Central și-a stabilit sediul la Arad, în zilele de 2-3 noiembrie 1918, pentru a putea conduce nemijlocit, de la fața locului, acțiunile românilor de exprimare a voinței de Unire. Ca președinte a fost ales luptătorul pentru drepturi politice naționale Ștefan Cicio Pop. Emananțe autentică a

voinței poporului român, Consiliul s-a bucurat de deplină încredere fiind recunoscut ca for suprem executiv. Noul organ politic era salutat de întregul popor român „din partea ardelenă” a țării, „cu cea mai mare bucurie, fericire și înăbușire”, de tineretul studios care îl asigură de „tot sprijinul”, de muncitorime care „a dat cuvînt hotărîrii sale de a sprijini cu toate puterile acțiunea Consiliului Național Român”, de biserică română cu cele două confesiuni ale sale, ortodoxă și greco-catolică, prin glasul autoritatii ierarhilor ei: Miron Cristea, Ioan Pap, Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Demetriu Radu etc.

Cea dintîi zi a acelei epocale transformări este cea de 2 noiembrie 1918, cînd guvernarea și apărarea țării Transilvaniei este preluată de reprezentanții națiunii majoritare, ai românilor, începînd astfel repararea unei nedreptăți seculare. În zilele imediat următoare se înființează consiliile naționale române județene, ecruale și comunale, și găzdule naționale române pentru asigurarea liniștii și ordinii publice, în condițiile în care vechiul aparat administrativ și polițienesc s-a destrămat.

Documentul programatic care stătea la baza activității Consiliului Național Român Central era Declarația de la Oradea a Comitetului Executiv al Partidului Național Român, citită în parlamentul de la Budapesta de către deputatul dr. Alexandru Vaida-Voievod la 18 octombrie 1918 și care preciza: „Pe temeiul dreptului firesc că fiecare națiune poate dispune, hotărî singură și liber de soarta sa (...) națiune română din Ungaria și Ardeal dorește să facă acum uz de acest drept (...). Organul național al națiunii române din Ungaria și Ardeal nu recunoaște îndreptățirea acestui parlament și acestui guvern să se considere ca reprezentante ale națiunii române (...) căci apărarea intereselor ei naționale române o poate încredința numai unor factori designați de propria ei adunare națională”. Declarația de autodeterminare a națiunii române stă la baza tuturor acțiunilor următoare, pînă la proclamarea Unirii Transilvaniei cu România.

Conf. univ. dr.
Ioan Silviu NISTOR

România în Iurece

Experiența Crăciunului Bucurii și necazuri

Experiența Crăciunului este una din emisiunile de mare popularitate ale B.B.C.-ului World Service, emisiune semnată de doamna Anne Evans. În cadrul acestei emisiuni, oameni din întreaga lume, din Scandinavia pînă în America de Sud și din Africa pînă în China, își aduc contribuția la definirea sărbătorii, căutînd și stabilind ceea ce este comun dar și deosebiri. Își împărtășesc din experiențele trăite, bucuriile și necazurile.

Reunirea familiei în jurul aceleiași mese — nu este oare aceasta rațiunea și menirea Crăciunului? Pentru cei singuri, pentru cei persecutați sau lipsiți de unele sau altele, Crăciunul poate avea semnificații deosebite, de contestare, de negare sau, de ce nu, de redescoperire.

Crăciunul este încă din vechi mai vechi vremuri, un timp festiv, de sărbătorire, recunoștință a creștinilor pentru darul făcut întregii omeniri de către Dumnezeu. Dar fiecare experiență, deși diferită, înglobează în ea atât necazul, cît și bucuria. Un asemenea amestec de sentimente se va face simțit în România anul acesta. Așa cum toți creștinii vor sărbători nașterea Domnului Isus Christos, tot așa și românii își vor aminti evenimentele de acum un an, moartea dictatorului în chiar ziua Crăciunului, revoluția singeroasă ce a marcat sfîrșitul și căderea acestuia, pierderea multor vieți nevinovate. Pentru o româncă, Magdalena Buznea, anul trecut a fost pe cît de simbolic, pe atît de măiestros, marcat de căderea zăpezii neobișnuit de brziu, urmată de căderea dictatorului. România este una din multele țări ale Europei Estice pe care o supunem analizei în Experiența Crăciunului. Programul nostru își propune să reflecte larg și variata receptare și manifestare a sărbătorii în întreaga lume, motivațiile, tradițiile, amintirile dar și speranțele pe care și le pun oamenii în viitor. Pentru majoritatea oamenilor, celebrarea se face în orice timpuri, chiar și în cele de opreliști și dictatură. După cum explică un creștin sudanez, cînd țara ț-a fost sfîșiată de război ani de zile, nu poți să ignori ce se întîmplă în jurul tău, nu poți sta pasiv, nu ai voie, simți nevoia să faci ceva. Atunci, durerea face parte din sărbătoare. Fie că e în altă parte a lumii, fie la ușa ta.

Cît privește tradiția, modul în care celebrarea este întîmpinată și are loc, ea diferă de la țara la țară, de la regiune la regiune.

În Polonia, crăpii sînt ținuți în baie pentru a fi pregătiți de Crăciun; în India, oamenii de alte credințe sînt invitați să ia parte la bucuria familiilor creștine; în Nigeria, copiii li se cumpără haine noi ca un simbol al noii vieți adusă de Christos; în Peru, tinerii se îmbracă ca Maria și Iosif și încep să bată pe la diferite porți; în El Salvador, lumea exultă la focurile de artificii aprinse în cinstea zilei; în Suedia, se aprind lumînări în cinstea morților, pentru veșnica lor pomenire și amintire; în Marea Britanie, Crăciunul este un timp al introspecției, de întoarcere în sinul familiei și a prietenilor, mai puțin o privire aruncată lumii. Ce semnificație are pentru unii nașterea lui Christos? Crăciunul reprezintă mai mult decît nașterea Fiului lui Dumnezeu. Reprezintă deasemenea și o renaștere individuală, o renaștere a omului, renaștere a națiunilor. Și această renaștere este însoțită de necazuri și bucurii. Tragediile sînt cu atît mai mari cu cît ele au loc în ziua Crăciunului, schimbîndu-le multora optica, gîndirea, ideile. Valorile se schimbă și ele. Acestea sînt deosebirile. Un lucru este comun: celebrarea prin și cu muzică. Colinzile și cântecul nu numai că reflectă diversele culturi dar și dezvăluie o multitudinea de atitudini interpretative ale mesajului. Amintirile sînt cu siguranță cele mai deosebite momente ale sărbătorii, și de cele mai multe ori, adevărate revelații. Un sîrb își aduce aminte de noaptea Crăciunului și cum s-a trezit cu un străn în masă; o poloneză își aduce aminte de celebrarea Crăciunului în stare de asediu; un băiat din Chile povestește cum a sărbătorit Crăciunul în închisoare. Trecutul face parte integrantă din viața oamenilor. Viitorul este însă întotdeauna întîmpinat cu încredere și optimism. Viitorul e o carte deschisă. Pentru toți românii, Crăciunul anului '90 va fi unul al sentimentelor amestecate, guvernate de amintirea trecutului și nesiguranța viitorului.

Cu toate diferențele de cultură, tradiție și experiențe, credincioșii sînt uniți prin credința lor comună. Ei vîd în Crăciun o speranță, o ilicărare într-o lume agitată și schimbătoare.

(traducere și adaptare Demostene ȘOFRON, din London Calling, B.B.C. World Service, December 1990, pag.19)

AGENDA

Teatrul Maghiar de Stat — NAFTALINA, ora 19. Abonament Harag György.

UNIVERSITATEA LIBERĂ

prezintă azi, ora 17, în sala mică a Casei universitarelor, prelegerea: „MEDICINA NATURISTĂ”. Prezintă: prof. dr. docent Crișan Mirciolu.

Medici clujeni la Alba Iulia in 1 Decembrie 1918

Sărbătorirea zilei de 1 Decembrie ca Ziua Națională a României ne oferă ocazia de a prezenta opinii publice pe medicii clujeni care au activat pro Unire, iar în ziua de 1 Decembrie 1918 au fost prezenți la Alba Iulia împuterniciți cu credenționale; alle legitimații, ori au venit din patriotism. Menționăm că toți aceștia au lucrat în clinicile clujene înainte sau după Unire.

1. ION ALEMAN (1891-1948), născut în comuna Săcădate de Olt, jud. Sibiu. A ajuns profesor la Clinica Stomatologică după prof. Gh. Blășcu.
2. EMANOIL ANCA (1898-1988), născut în comuna Răchitec, jud. Cluj. A lucrat la Clinica Medicală I, apoi după 1940 la București.
3. GHEORGHE BIRLEA (1885-1937), născut în comuna Berbești jud. Maramureș. A lucrat la Clinica Stomatologică, apoi la București.
4. EMIL COLBAZI (1891-1982), născut în comuna Spring jud. Alba. A lucrat la Clinica Dermatologică, apoi s-a mutat la Brașov.
5. CORNEL CRISAN (1895-1958), născut în Bîșuș Jud. Bihor. A lucrat la Institutul de Histologie în calitate de prof. universitar.
6. IULIU BATEAGANU (1895-1958), născut în comuna Dîrja jud. Cluj. A fost profesor, conducător al Clinicii Medicale I din Cluj.
7. ION BOVINA (1899), născut în comuna Făgăraș Jud. Timiș. A lucrat în Clinica Medicală I Cluj, apoi ca profesor la București.

8. ION MATEI (1866-1963), născut în comuna Podeni, lângă Turda. A lucrat la Clinica Dermatologică, apoi după refugiu la Brăila.
9. SABIN MANUIĂ (1894-?), născut în comuna Simbăteni Jud. Arad. A lucrat la început la Institutul de Igienă Cluj, apoi la București.
10. VASILE MIRCUCU (1889-1981), născut la Lugoj Jud. Timiș. A lucrat la Clinica Chirurgică I, apoi la Lugoj.
11. IULIU MOLDOVAN (1882-1966), născut în comuna Bogata Jud. Mureș. A lucrat ca profesor de Igienă socială la Cluj.
12. CORNEL OLARIU (1892-1976), născut la Arad. A lucrat la Clinica Pediatrică din Cluj, apoi la Arad.
13. ALEXANDRU POP (1895-1954), născut la Blaj Jud. Alba. A lucrat la Clinica chirurgicală I ca profesor, apoi la Timișoara.
14. GHEORGHE POPOVICI-BOȘCU (1895-1946), născut la Chișinău-Criș Jud. Arad. A lucrat ca profesor la Clinica Pediatrică Cluj.
15. TRAIAN POPOVICIU (1894-1952), născut în comuna Berechiu Jud. Arad. A lucrat ca profesor la Clinica Ginecologică.
16. TITU RUSSU (1892-1988), născut în comuna Vasna Jud. Mureș. A lucrat la Clinica Chirurgică I, apoi la Timișoara.
17. DOMINIC STANCA (1892-1972), născut la Petroșani. A lucrat ca medic ginecolog de seamă la Clinica Ginecologică.
18. IOSIF STOICHIȚA (1892-1972), născut în comuna Porumbacu de Sus, lângă Făgăraș. A

fost profesor de Igienă la Cluj și Sibiu.

19. ION NICOLAE VOICU (1892-1965), născut la Blaj Jud. Alba. A lucrat la Clinica Ginecologică unde a ajuns conferențiar.

Menționăm că medicii IULIAN CHITUL, GRIGORE URSACE și LIVIU POP au refuzat cariera didactică oferită de Senatul universitar Cluj și au preferat să lucreze ca medici practicieni în Cluj sau în locurile natale.

Dr. Florea MARIN

Fotografia

NINGE PESTE CETATEA ALBEI

*Ninge tăcut și fără de prihană
cînd trec la ceas de taină
prin Cetatea Albei
în care, cîdîtoară,
năvalnic intrase Viteazul Mihail
întregînd, pentru o clipă,
troița de suflet a neamului meu.*

*Ninge înacutul și ninge grav
cînd trec, la ceas de taină,
prin Cetatea Albei
și-aud, reverberate, loviturile roșii
necruților cășind peste sfintele trupuri
ale lui Horia și Cloșca.*

*Ninge duios și lin peste Cetatea Albei
și peste Cîmpul Horii...*

*Cu stele și lucruri parcă ninge
peste țarina celor duși demult
înecîndu-se cu lumina lîină
pe toți virionarii Marii Reîntregiri
ce tenelice de fertiță supremă au pus
acestui rotund meleag de cuget și grai românesc.*

SZADO TAMAS

Petre BUCȘA

Posibilitățile și frinele producției

Este o realitate amenințătoare creșterea crizei economice. În fiecare lună producția, în loc să crească, a scăzut. Avem mii de construcții industriale nefolositoare corespunzător, stau neutilizate la capacitatea lor reală milioane de mașini-unelte, milioane de oameni produc mai puțin decât ar fi capabili, directori incapabili își primesc salariile mari. Se dezbate planuri mari teoretice pentru privatizare. Se înmulțesc inițiativele bazate pe speculații comerciale și se încearcă liberalizarea prețurilor cu perspective alarmante. În loc de prosperitate ne amenință creșterea sărăciei.

Să încercăm să privim în față realitățile, să căutăm posibilitățile de a mări producția și să înlăturăm piedicile care frinează folosirea eficientă a posibilităților de care dispunem. Aceasta trebuie să fie preocuparea prioritară pentru toți cetățenii țării. Independent de orientarea politică, apartenența etnică sau religioasă.

Trecerea de la economia centralizată la o economie bazată pe inițiativa particulară este o problemă complexă care stă în fața țărilor din răsăritul Europei. Nu se pot copia diverse modele, căci ele au avut premise diferite de cele ale noastre. În SUA s-au confruntat prin competiție inițiativele particulare și au supraviețuit cei capabili să găsească orientarea economică optimă. Noi am moștenit miliarde acumulate din exploatarea noastră și investite în mari industrii de stat. Se dezbate posibilitățile de a le trece în proprietatea privată, iar între timp lăfăie tehnologice și muncitori stau fără să atingă capacitatea lor normală de producție. Calea de ieșire din amenințarea crizei trebuie să treacă prin revitalizarea capacităților de producție de care dispunem. Actualele proprietăți de stat să treacă treptat în proprietatea celor capabili să dovedească că le pot folosi productiv. Comerțul este necesar, dar poate deveni eficient numai dacă are la bază o producție rentabilă, orientată spre cerințele concrete ale pieței interne și externe. Anii trecuți au dovedit că această producție eficientă nu se poate asigura prin planificarea centrală, birocratică, decât prin inițiativa și competiția particulară.

Economia de piață are legi necrutătoare. Nimeni nu trebuie să cîștige bani decât în funcție de contribuția adusă la rezultatul concret al productivității muncii lui. Conducătorii își pot menține

funcțiile numai în baza eficienței capacității lor profesionale. Colectivele de muncă vor trebui să-și înlăture pe conducătorii care nu pot asigura productivitatea optimă.

Din aceste realități apar și căile de ieșire din impasul economic. Trebuie să găsim modalitățile ca în prima fază să folosim la maxim capacitățile de producție de care dispunem, urmînd ca din profilurile realizate să se treacă la modernizarea tehnologiilor și acumularea capitalului care permite trecerea la privatizare.

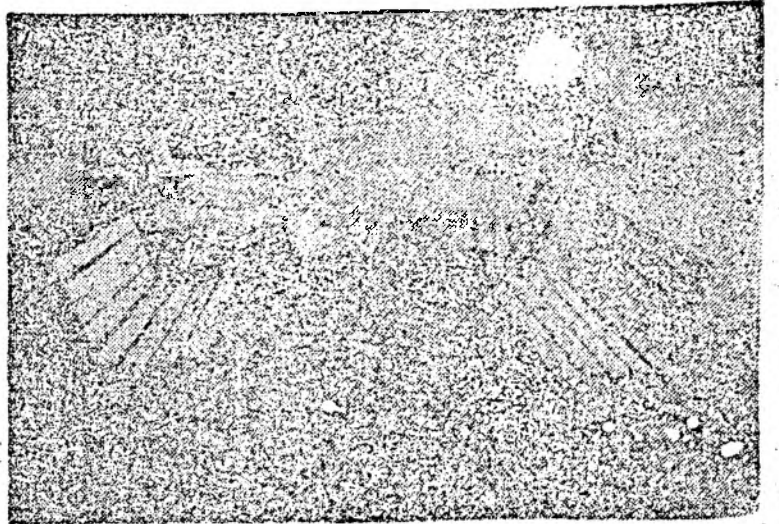
Colectivele de muncă din industrie să analizeze posibilitățile de folosire a tehnologiilor de care dispunem și să se legitimizeze posibilitatea ca ele să PREIA SPRE FOLOSIRE pe timp de luni sau ani construcțiile și tehnologiile existente. Producția acestor colective, bazate pe INIȚIATIVA PARTICULARĂ, este condiționată de materiile prime și sursele de energie necesare. Guvernul va trebui să asigure materiile prime din resursele interne sau, dacă ele lipsesc, să se recurgă la ÎMPORT. Să nu ne temem de împrumuturile necesare, dacă unitățile producătoare își pot asigura profiturile prin care vor deveni capabile să plătească împrumuturile. Vor fi colective care vor fi rentabile și prospere și altele care vor da faliment. Aceasta este legea neiertătoare a competiției, fără de care nu se poate trece la economia de piață liberă.

Liberalizarea prețurilor, fără a asigura competiția inițiativei particulare eficiente, nu poate duce decât la criza economică. În loc de a călta vinovații sau a face speculații teoretice iluzorii, să devenim conștienți că numai prin muncă, competiție și evaluarea posibilităților reale putem trece spre bunăstarea materială pentru care am înlăturat dictatura. Să nu așteptăm ajutorul străin pînă cînd nu ne ajutăm noi înșine.

Populația țării s-a revoltat împotriva sărăciei, a minciunii și încălcării drepturilor fundamentale ale omului, dar nu își va putea atinge scopul decât prin competiția liberă a tuturor capacităților de producție de care dispunem.

Trebuie să ne dăm seama că timpul nu ne permite să ne formulăm numai pretenții fără, să ne dăm întreaga contribuție pentru consolidarea economică a statului nostru.

Virgil SALVANU

Unde sînt îndrăgostiiți de astă-vară?

Poșta nu mai păstrează secretul corespondenței?

Intimplarea face să am o corespondență bogată cu străinătatea, în special cu prietenii și colegii din S.U.A.

Tot intimplarea face că de cîva timp, cam din iunie 1990, aproape toate scrisorile î-mi vin desfăcute, sau cu urme vizibile, grosolane de violare. Aceasta se intimplă nu numai cu scrisorile simple ci chiar cu cele recomandate.

În 2 iulie 1990 am primit recomandată nr.85 din Viena, Austria, expediată de ONU, complet desfăcută. Am sesizat Oficiul poștal Cluj-Napoca 9, în zona căruiă locuiesc, și Direcția județeană de Poștă și Telecomunicații, în serie. Un timp parcă scrisorile nu mi-au mai fost con-

trolate, dar -după cîva timp, poate o lună, s-a început acțiunea din nou.

În ziua de 18 noiembrie 1990 găsesem în căsuța poștală, la care sînt abonat, recomandată nr. 740039524 expediată din S.U.A. În 3 noiembrie 1990, care a fost deschisă și apoi lipită la loc, pe zona lipită era aplicată ștampilă „Cluj-Napoca, Tranzit, 15 NOV. 90”. Am refuzat primirea recomandatei, cerînd să fie returnată expeditorului.

Se pare că Poșta nu mai respectă păstrarea secretului corespondenței. Pînă cînd?

Dr. ing. George ARGHIE
Detunata 17-27
3400 Cluj-Napoca 9

Cămărașu nu seamănă cu Săpînța

La Cămărașu viața nu este atît de bîntuită de stresul poliției cum este la oraș. Și nici cu Săpînța nu seamănă. Probleme există, însă. Despre acestea am stat de vorbă cu primarul comunei, Mireea Barbu.

— Care este problema cea mai dificilă cu care se confruntă comuna?

— Cel mai greu și mai greu este cu împărțitul pămîntului, cu împăcarea tuturor cetățenilor comunei, pentru că, în funcție de interese, unii vor păstrarea C.A.P., a I.A.S., alții și-au luat pămîntul unde l-au avut înainte, deși se hotărîse ca, pentru cei ce se desprind din C.A.P., să se acorde pămînt la marginea satelor. Legea fondului funciar trebuia dată mai repede, pentru a se putea lucra într-un context legal, și nu după voia fiecăruia. Important mi se pare a fi faptul că pămîntul este lucrat.

— Credeți că la fel va fi și anul viitor? Mă gîndesc că în acest an a fost simplu deoarece pămînturile erau lucrate mecanic de C.A.P., nu s-au perceput impozite, oamenii au săpat și-au cules, doar.

— Anul viitor va fi mai greu. Din această toamnă taxele pentru arat și semănat sînt foarte mari. Se cere 1000 lei pentru aratul unui hectar de pămînt. Moto-

rina e seampă, S.M.A. a mărît prețul, tractoare particulare nu avem decât două în toată comuna. Dacă vor veni și impozitele, lucrurile se vor complica.

— Politică se face în comună?

— Nu avem grupări politice organizate. În F.S.N. s-au înscris în primăvară, vreo cîinec sute de oameni, iar acum se încearcă constituirea unui grup al F.S.N. Normal, avem diverși simpatizanți ai partidelor politice.

— Din punct de vedere religios, există probleme?

— Din cite știu, nu. Nu avem greco-catolici iar biserica ortodoxă și cea reformată își continuă activitatea în liniște.

— Bănuiesc că aveți în comună oameni nevoiași.

— Da, mai ales femei vîrstnice, care primesc, după zece de ani de muncă la C.A.P., o pensie de 10-20 de lei. Ne mai ajută cetățenii unei comune din Franța cu care sîntem înfrățiiți, în ultimul timp sînt expediate colete personale, dar ar fi mai bine să ne putem ajuta noi între noi.

— Ca primar, cum vă delimitați atribuțiile?

— Ar fi bine să mi le pot delimita, să ajung un intermediar între cetățeni și instituții, nu să mă sub-

stîtiu acestora din urmă. Din păcate, am impresia că revenim la centralism, că preluăm din atribuțiile altora. V-aș da un exemplu: la Școala generală din Năoiu nu sînt becuri. Oamenii au venit să-mi ceară mie, eu o dată am nimerit la un magazin unde se dădeau becuri și le-am cumpărat și lor, dar asta nu este o soluție.

— Aveți un buget propriu pe care să-l gestionați în interesul cetățenilor comunei?

— Nu. Contribuția bărească a cetățenilor pe anul 1989, în procent de 25 la sută, a fost preluată de fostul Consiliu Popular Județean Cluj. În acest an nu s-au perceput nici un fel de taxe. Deci, pînă anul trecut s-au perceput taxe de ordinul milioanelei și au fost folosite de alții, iar acum, cînd ne-am putea gospodări singuri, nu-avem ce gospodări.

— Totuși, ce-ați făcut de cînd sînteți primar în comună?

— Primar sînt din ianuarie a.c. În acest răstimp am făcut cite ceva. De pildă am săpat o fîntînă — fîntîna de pe Dos — de unde, în vară cînd au secat fîntînile, și-a dus apă de băut tot satul. Nici nu știu ce ne-am fi făcut fără ea. De asemenea, pînă într-o lună cel mult vom termina de construit o brutărie, unde oamenii își vor putea face pîine. De Crăciun, sătenii noștri vor mîncea din grîul și din cuptorul lor de pîine.
M. SANGEORZAN

Această întrebare l-am adresat-o domnului Vasile Maxim, ofițer în Biroul economic al Poliției din Turda.

— Mai întîi de toate, unui număr restrîns de oameni. De ce? Fiindcă la un salariu lunar de cea 2000 lei, pentru asemenea posturi nu se prea găsește aderanți. Din acest motiv, la cea mai mare parte din întreprinderile municipale, posturile de pază nu sînt asigurate, cu personal decât într-o proporție de 50 la sută.

— Acesta să fie motivul din cauza căruiă se fură ca în ... codru?

— Acesta și încă altele ...

— Anume?

— Din păcate, nici măcar cei care au acceptat aceste posturi, în situația cînd efectivele sînt înjumătățite, nu-și fac pe deplin datoria. Unii nu pot și vor vedea de ce, alții ... Să începem însă cu ... începutul. O mare parte din paznici fiind navetiști, ziua lucrează în proprietățile gospodării, iar noaptea cînd sînt de serviciu se ... odihnesc! Aceasta ar fi o categorie de ... paznici. A doua: sînt bolnavi care, nefiind apti pentru o muncă productivă, au fost trecuți la pază. Doar cîteva exemple. La întreprinderea de sticlă, au fost încadrați pe această funcție Alexandru Popa, care nu ... aude și nu ve-

de bine; Aurel Luca, în vîrstă de 62 ani; Victor Vitea, suferind de o cardiopatie ischemică și cu trei preinfarcturi. La „Electroceramica” — Vasile Nicula, om la 56 ani, cu afecțiuni medicale care îl fac inapt pentru această mun-

stăpin, au dat buzna și-au spart birourile magaziei centrale, atelierului de proiectări și a xeroxului. Deși consiliul de administrație a fost alertat de către noi, nu a luat nici o măsură. Tot poliția a fost aceea care a sancțio-

nat paznici care au părăsit postul ori au fost găsiți dormind. Așa a fost cazul lui Florin Andrei și Ioan Petrișcan de la I.M.C.; Iuliu Sas de la Întreprinderea chimică; Petru Pijol, Ioan Cîmpean și Ioan Bologă, de la F.A.P.S. „Turdeana”; Josif Băcur de la Întreprinderea de sticlă; Dănuț Rus de la C.L.M.R., ș.a. Pazniculul Simion Piconle de la I.M.C. l-am retras avizul pe motiv de furt (consiliul de administrație continuă să-l mențină pe post?) Rozalie Lăcăuș de la „9 Mai” fiindcă dormea în post; lui Vasile Constantea de la „Sticla” fiindcă și-a părăsit postul pentru a se duce la Polițienică; lui Valentin Rus (Cooperativa „Potaișca”) pentru că și-a lăsat postul ... baftă și s-a dus în satul Bogata pentru a viziona un meci de fotbal la televizor!

— Aveți cazuri concrete?

— Da. În urma unor controale efectuate de poliție, s-a constatat că la F.A.P.S. „Turdeana”, Eugen Maier, Teofil Moga și Nicolae Moldovan au lipsit de la posturi tocmai cînd erau planificați a fi ofițeri de serviciu. În aceeași perioadă, hoții parcă știu că unitatea este fără ...

— Ce alte constatări ați mai desprins în urma controalelor efectuate?

— În special în schimburile II și III, paza este ca și inexistentă. Aceasta pentru că nici consiliile de administrație și nici

alți factori cu atribuții de control asupra persoanelor cu activitate de gestiune, și chiar asupra paznicilor, nu-și fac datoria. Așteaptă totul de la poliție, iar atunci cînd sînt sesizați de nereguli nu iau nici o măsură.

— Cazul de la întreprinderea chimică? ...

— De acolo și din alte părți. La „Chimica”, însă, deși în repetate rînduri am alertat consiliul de administrație că nu este asigurat iluminatul în perimetrul, că gardurile sînt sparte în 25 de locuri, că nu se respectă programul de lucru și că unele puncte vulnerabile (cum sînt clorul lichid, gazometrul, electroliza, cianura, elorura de vinil) nu sînt păzite, consiliul de administrație „acționează” de parcă ar fi vorba de ... altcineva! Ba mai mult, deși a fost de-

pistat un individ care a sustras o mare cantitate de mercur (35 kg de mercur costă 7.000 dolari), nici acum consiliul de administrație nu a pus în practică măsura stabilită de comun acord de a închide spațiul de la sursa de recuperare a mercurului, loc de unde se fură mercur astfel de materie primă, adusă din import cu mari sacrificii. E mai comod să se caute justificări, așa cum s-a găsit și pentru cantitatea de 10.000 kg mercur (pe 9 luni) care a fost trecută la ... pierderi tehnologice. Nimeni nu spune că nu există pierderi tehnologice, dar cînd furturile sînt evidente, de ce nu se iau măsuri pentru a fi stopate? N-ar fi mai avantajos pentru economia națională?

— Concluzia finală?

— Factorii competenți trebuie să îmbunătățească rețeaua de salarizare a paznicilor, pentru că o asemenea muncă de mare răspundere să poată fi încercată de unii oameni apti și responsabili în adevăratul sens al cuvîntului. A menține pe mai departe situația existentă nu înseamnă altceva decât mînjirea unor canale prin care vor continua să se scurgă însemnate valori din averea națională în buzunarele hoților. Cine are acest interes?

Ion CORDOȘ

Cui încredințăm paza avutului public?

„TERAPIA” — o firmă de prestigiu ce se recomandă prin calitatea produselor

UN PROFIL DISTINCT

În constelația întreprinderilor clujene de primă mână, „Terapia” ocupă un loc aparte. La temperaturile înalte ale priceperii și conștiinței aici se produc sin-teze de cea mai mare înțelegere. Industria și știința își dau mâna în desfășurarea unor procese tehnologice de cea mai mare complexitate. Nimic static. Evoluția spre performanțe înalte, la nivelul tehnicii mondiale, impune o continuă competiție spre perfecțiune.

De-a lungul a șapte decenii, întreprinderea și-a conturat un profil propriu, și-a îmbogățit gama produselor la nivelul unor firme recunoscute din țară și din lume.

L-am rugat pe d-l chimist Iuliu Oșian să ne prezinte, în câteva cuvinte, istoria și profilul întreprinderii.

„Întreprinderea de medicamente a luat ființă în 1920 în localul farmaciei „UNICORN” din Piața Libertății sub denumirea de Laborator „TERAPIA” înzestrat ca majoritatea laboratoarelor din acea vreme. Activitatea de bază a laboratorului s-a axat pe condiționarea materiilor prime din import fiind puse în circulație tablete, injecții, tinctură, bomboane și alte preparate. Din 1960 întreprinderea și-a dezvoltat activitatea de sinteză organică de medicamente, iar condiționarea a fost dezvoltată în conformitate cu noile cerințe și tehnologii stabilite.

Actualmente, întreprinderea are un profil bine definit și anume: sinteză organică de medicamente pentru condiționare proprie, livrări directe la beneficiari interni, externi și condiționare de principii active sub formă de: comprimate, drajeuri, fiole, soluții pulberi, bujiuri, etc.

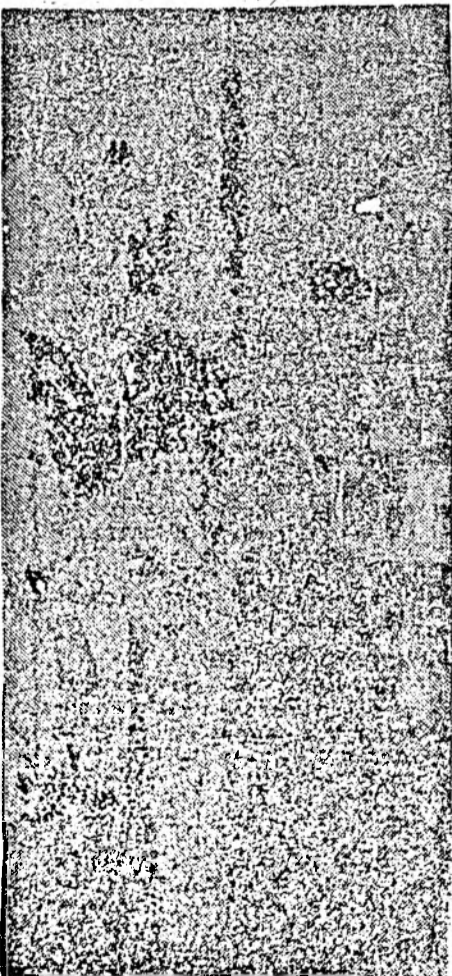
Profilul cuprinde produse din principalele clase de medicamente și anume: antibiotice, vitamine, tranchilizante, analgezice, antitusive, antiinflamatoare, medicația aparatului circulator, medicația aparatului digestiv, medicamente diuretice, produse hormonale, deprimante sistem nervos, stimulente ale sistemului nervos, antihistaminice, intermediari pentru peniciline semisintetice, și alți intermediari, etc.

Este important pentru noi ca, într-un timp cât mai scurt, să ne aliniem în rândul firmelor de mare prestigiu din Europa. Firește, nu va fi ușor, dar socotesc că avem posibilități reale în acest sens.”

CE OFERĂ AZI „TERAPIA”

● **ANTIBIOTICE DE SINTEZĂ:** — clo-ramfenicol și derivați: palmitat, hemisuc-cinat;

● **VITAMINE:** din care se realizează: vitamina K₃, madiona, alif pentru uz u-man cât și veterinar, substanță antihemo-ragică, utilizată mult în componența „var-mixurilor” de uz veterinar;

Secția ambalaj

● **PANTOTONATUL DE CALCIU** racemic, din clasa vitaminelor B, fiind un factor de creștere, component de bază al var-mixurilor pentru uz veterinar, cu ponde-re mare la export.

● **SUBSTANȚELE CARDIOVASCULA-RE** cu principalii reprezentanți:

● **CARBOCROMEN** — substanță și condiționat drajeuri;

● **NIFEDIPIN** — substanță și condiționat drajeuri;

● **PENTIFILIN** — substanță și condiționat drajeuri;

● **PENTOXIFILIN** — substanță și condiționat drajeuri;

● **HIPOPRESOL** — substanță și drajeuri

● **SUBSTANȚELE ANALGEZICE ȘI ANTITUSIVE:** reprezentant de bază morfina extrasă din capete de mac (într-o secție la Vișeu) este prelucrată la derivații ei: codeina pură și săruri (clorhidrică și fosforică), dionina și morfina clorhidrică.

● **CALMOTUSIN** cu acțiune antitusive se condiționează la întreprinderea „BIO-FARM”

● **SUBSTANȚELE TRANCHILIZANTE ȘI NEUROLEPTICE** — sint realizate prin sinteză un mare număr de substanțe din această grupă fiind condiționate în întreprindere:

● **DIAZEPAM** substanță și soluție injectabilă;

● **OXAZEPAM** substanță

● **NAPOTON** substanță și drajeuri;

● **LEVOMEPRAMAZIN** comprimate;

● **ROMTIAZIN** pentru injecții;

● **MEDICAMENTE ANALGEZICE AN-TIINFLAMATORII ȘI ANTIREUMATICE:**

● **BOICIL** forte soluție injectabilă,

● **CODAMIN** comprimate,

● **INDOMETACIN** substanță, drajeuri,

● **PADUMEN** substanță și drajeuri,

● **PIROXICAM** substanță și drajeuri,

● **DICLOFENAC** substanță și drajeuri

● **MEDICAMENTE DEPRIMANTE ALE SISTEMULUI NERVOS CENTRAL:**

● **CICLOBARBITAL** comprimate,

● **NITRAZEPAM** substanță,

● **ROMPARKIN** substanță,

● **DIFENLIDANTOINA,**

● **MEDICAMENTE HORMONALE** — o clasă de medicamente care se sintetizează pornind de la diosgenina, prin toate stadiile, până la produsele finale, dintre care amintim:

● **ALLESTRENOL** substanță și comprimate

● **LINESTRENOL** substanță și comprimate

● **DECANOFORT** substanță și soluție injectabilă

● **NORBETALON** substanță și soluție injectabilă

● **PROGESTERONA** substanță și fiole

● **CAPROAT** de hidroxiprogesteronă substanță și fiole

● **ETINILESTRADIOL** substanță și comprimate

● **METILTESTOSTERONA** substanță și comprimate

● **MINCORDID** substanță și fiole

● **SINTOFOLIN** substanță și fiole

● **MEDROXIPROGESTERONA** comprimate

● **NAPOSIM** comprimate ș.a.

Toate aceste substanțe și multe altele sint obținute în instalații de sinteză profilate pe un produs sau în instalații universale organizate cu aparatură și spații de lucru după specificul operațiilor de sinteză și a condițiilor restrictive impuse de respectarea normelor de protecția muncii și a asigurării siguranței de exploatare.

Condiționarea principiilor active se realizează după tehnologii specifice într-o secție cu o capacitate ce o situează a doua ca mărime în țară, obținând produse sub formă de tablete, fiole, drajeuri, etc.

Din producția întreprinderii se livrează la export circa 10 la sută (din producția marfă) în principal:

● **PANTOTONATUL DE CALCIU** racemic

● **VITAMINA K₃** furajeră

● **ESTERUL DIETILMALONIC**

● **FARINGOSERT** comprimate

● **GLUBIFER** drajeuri

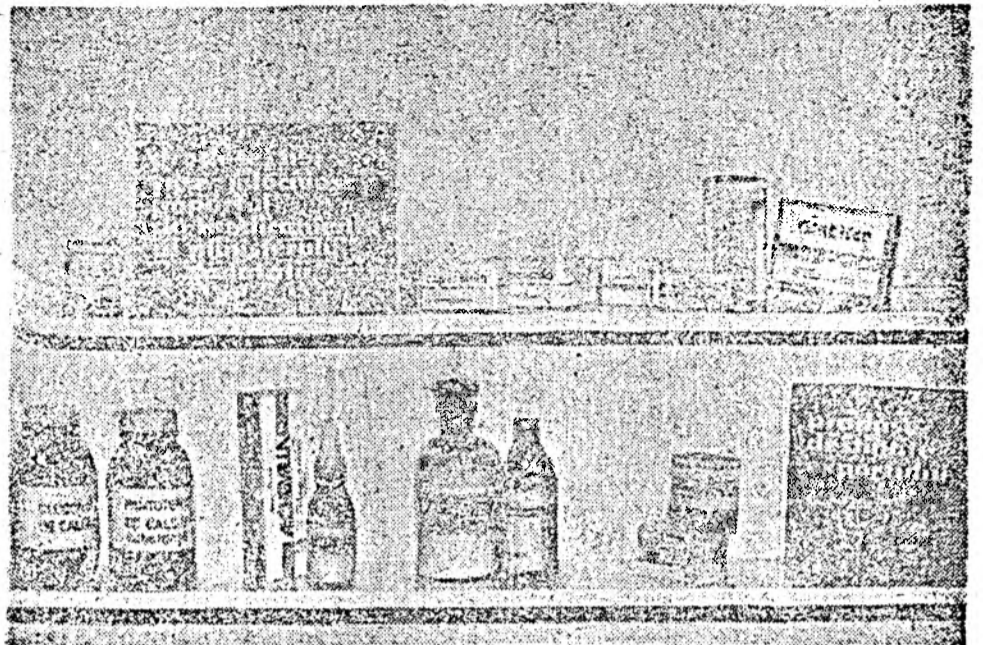
● **E.D.T.A.** injectabil

COMPETIȚIA NOULUI

Inginera Didina Moldovan, șefa biroului producție ne-a prezentat tabloul unor preocupări esențiale pentru întreprindere.

Introducerea produselor noi se realizează pe baza metodologiei specifice medicamentelor, asimilând an de an, noi produse pentru înlocuirea importului. Cercetarea este realizată de I.C.C.F., iar industrializarea în instalațiile universale ale întreprinderii prin crearea de linii tehnologice în spațiile date, întreprinderea ne-maibeneficiind de investiții din anii 1975—1976.

Produsele noi asimilate în perioada

Standul de medicamente

1980—1990 sint în număr de circa 38 de sinteză și condiționare proprie, sau livrare în cooperare, la întreprinderile de medicamente din sector.

Dintre acestea cu o importanță deosebită sint produsele nifedipin substanță și drajeuri; amitriptilina substanță, drajeuri, fiole; nortriptilina substanță, drajeuri; piroxicam, acid orotic, cyproheptadina substanță și comprimate; aspacardin comprimate, etc. Majoritatea acestor produse nu au putut fi realizate la nivelul necesarului Ministerului Sănătății în totalitate deoarece nu s-au realizat investiții noi, în care ele să-și găsească capacitățile aferente. Va fi o problemă pe care o urmărim în viitorul apropiat pentru a fi soluționată.

Au existat și există din partea unității solicitări de dezvoltare pentru: produse de sinteză medie și fină; modernizarea condiționării produselor prin introducerea de mașini noi de ambalare, dotarea cu piese de schimb din import, etc.

În această ordine de idei există preocupări pentru îmbunătățirea formelor de condiționare, respectiv cercetarea și utilizarea condiționării pentru realizarea comprimatelelor filmate la produsele care astăzi sint realizate sub formă de drajeuri.

Procesele utilizate în industria farmaceutică de sinteză sint de mare complexitate și cu înalt grad de prelucrare a materiilor prime. Sint procese de aparatură care necesită forță de muncă calificată prin școlile de profil, procesele fiind de supraveghere, urmărire, pentru încadrarea în parametri de lucru și desfășurare în timp pe trei schimburi, din care schimbul I are încărcarea cea mai mare, în schimburile II și III avind loc fazele de separare, cristalizare, uscare, recuperare și continuare, acolo unde durata reacțiilor depășește 8 ore.

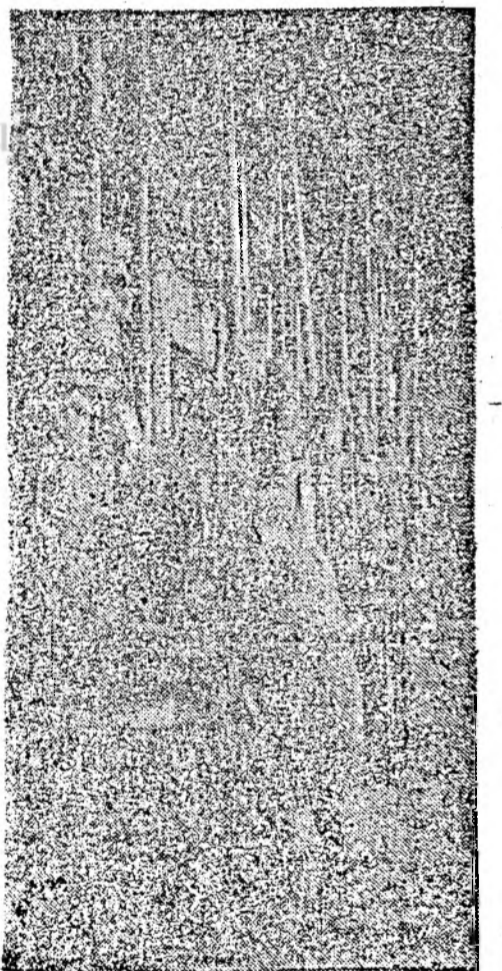
★

Există forță de muncă calificată, cu experiență în această muncă, care a asigurat nucleele la toate instalațiile noi realizate în deceniile 7—8. O parte din acestea s-au pensionat, dar ștabela a fost preluată de noile promoții de chimiști, ingineri chimiști, operatori chimiști, formați în institutele de învățământ superior, în școlile medii și profesionale din Cluj. Rezultate deosebite au obținut și în acest an colectivele de la secțiile: sinteze medii fine și opiacee, pantotenat de calciu, hormoni steroizi, etc., care, în limita materiilor primite au realizat cantitativ și calitativ produse atât pentru piața internă, cât și externă.

EFICIENȚA SPORTIVĂ, PREȚURI DE COST REDUSE

După prevederile noastre, ne spunea economista Ioana Cristea, contabil șef al unității, anul în curs se va încheia cu profit, iar în anul 1991 vom fi rentabili. S-au executat lucrări de invenții pentru modernizarea întreprinderii. De asemenea, s-au completat utilajele în unele secții, acțiuni care va fi continuată în 1991. În-săși noile condiții ne impun să ne replem din mers și să ne transformăm într-o întreprindere capabilă să facă față concurenței actuale. Unul dintre obiectivele noastre importante se referă la realizarea produselor de uz uman la costuri reale, cât mai reduse. Pot spune că sarcinile noastre de a deveni cu adevărat o firmă și mai solicitată sint reale.

Lucrările specifice acestei industrii sint, în majoritate încadrate în grupa a II-a, iar în perioada care urmează ne preocupăm îmbunătățirea condițiilor de muncă, reducerea noxelor în atmosfera de lucru și mediu, fie prin tehnologii noi cu un grad mic de poluare, dotarea cu aparatură modernă pentru evitarea pierderilor în atmosferă, ridicarea gradului de pregătire al salariaților, perfecționarea organizării proceselor tehnologice, într-un cuvânt, modernizarea în ansamblu a întreprinderii.

Secția sinteze medic fine și opace

O POSIBILĂ CARTE DE VIZITA

● Partenerii de export la cele 3 produse de bază ale întreprinderii sint constanți de peste două decenii, fapt care confirmă prestigiul firmei clujene.

● Majoritatea tehnologiilor elaborate de Institutul de cercetări chimico-farmaceutice sint protejate de brevete obținute de colectivele de cercetare sau întreprinderii. Există peste 80 de brevete care sint aplicate la produsele fabricate. În fabrică există secții și grupe de produse la care numărul acestor brevete este și mai mare. Se pot aminti astfel, substanțele hormonale, produsele de sinteză fină și medie etc.

**GRUPUL ÎNTEPRINDERILOR DE
GOSPODĂRIE COMUNALĂ
ȘI LOCATIVĂ A JUDEȚULUI CLUJ**

anunță

Pentru executarea unor lucrări la conductele de alimentare cu gaz-metan ale centralei termice de zonă, miercuri 28 noiembrie 1990, între orele 7.00-20.00 nu se va furniza agent termic pentru încălzire și apă caldă menajeră în zona locuințelor racordate la sistemul de termoficare (Mărăști, Aurel Vlaicu-Sud, Aurel Vlaicu-Nord, Pata, Cipariu). (1776)

LICEUL DE INFORMATICA CLUJ-NAPOCA

Calea Turzii nr. 140-142

organizează

în data de 30 noiembrie 1990 concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

- ADMINISTRATOR ȘCOALA (bărbat)
- TIMPLAR (muncitor calificat, bărbat)

Informații suplimentare la secretariatul liceului, zilnic între orele 8-15. (1775)

PISCINA HOTEL „TRANSILVANIA”

oferă publicului următoarele servicii, la prețuri avantajoase:

- CURSURI DE ÎNOT, MASAJ, VIBROMASAJ, ULTRAVIOLETE, SAUNĂ. (39429)

LICITAȚIE LA HERGHELIA BONȚIDA

Dacă doriți un ajutor de nădejde în gospodărie, un prieten apropiat copiilor dumneavoastră

● PARTICIPAȚI LA LICITAȚIA CAILOR DE RASĂ, organizată la sediul nostru, din comuna Jucu, în data de 1 decembrie 1990, ora 10. (38724)

SOCIETATEA PARTICULARĂ DE TRANSPORT
asigură

● Deplasări interne și externe, marfă și persoane, cu microbuze FORD.
Telefon 5-56-35 sau 1-37-65. (38737)

REPUBLICITATE

MATRIMONIALE

- Domn serios, situație bună, fără vicii, studii medii, 1,70/66, dorește cunoștință în vederea căsătoriei, cu tinăra serioasă 31-35 ani, cu suflet bun și curat, bună gospodină, modestă, prezentabilă, fără vicii, înțelegătoare pentru iubirea curată și atentă în familie. Aștept și provincia. Rog detalii Of. PTTR 1, Post Restant, E. Ioan, Cluj-Napoca. (38230)
- Intelectual, 28/180 dorește cunoștință fată serioasă în vederea căsătoriei. Telefon 4-94-65. (39368)

**VINZARI
CUMPARARI**

- Vind înscrisoare televizor color nr. 8125. Telefon 8-52-60, după ora 16. (38690)
- Vind covor persan manual, deosebit, pe valută sau schimb pe TV color marca Sony sau Panasonic. Telefon 5-93-26, orele 18-20. (38685)
- Vind Dacia 1310, zero kilometri. Telefon 1-57-34, după ora 14. (38693)
- Vind teren pentru cabană, Someșul Rece nr. 196. Telefon 2-9, Baica Vasile. (38687)
- Vind Mobra. Arinilor 15, ap. 17, după masă, de la orele 15. (38686)
- Vind CEC Dacia din 6 ianuarie 1989; preț convenabil. Telefon 3-33-34. (38261)
- Vind foarte convenabil, înscrisoare Dacia 1300 (1988). Informații: telefon 5-80-65. (38682)
- Vind CEC avans auto, vechime iulie 1989. Telefon 7-77-42, orele 19-20. (38081)
- Vind CEC Dacia 1300, decembrie 1988. Informații: la adresa: str. Alexandru Vlahuță, bloc N 4, nr. 31, ap. 21, după ora 17. (38431)
- Vind CEC Dacia, iulie 1984. Telefon 3-30-41, orele 18-20. (38587)
- De vânzare mobilă de bucătărie „Bonanza”. Informații: telefon 6-58-90. (38615)
- Vind Dacia 1300, iunie 1988. Telefon 2-44-36. (38073)
- Vind apartament 3 camere, parchet, Mănăstur, str. Paring 17, ap. 54, după ora 16. (38590)
- Vind TV color cu diagonală de 68 cm. Informații: telefon 8-87-52. (38282)
- Vind televizor color. Vind joc electromecanic pentru săli de joc, baruri, cafenele etc. Vind înscrisoare Olteit. Cumpăr teren pentru construcție sau casă mică cu grădină. Telefon 2-30-50. (38255)
- Vind televizor color, diagonală mare sau schimb cu video sau lei. Informații: str. Castanilor 3, cartier Zorilor, după ora 16. (38344)
- Vind televizoare color „Siemens” cu telecomandă, diagonală 67 cm. Telefon 8-72-36. (38608)
- Vind televizor color „Elcrom”, aparat fotografic „Pentafon” Six TL „Elektogon” și accesoriile. Telefon 8-10-60. (38750)

- Vind televizor alb-negru, stare foarte bună. Telefon: 6-58-18. (38654)
- Vind mașină de tricelat japoneză „Hanseatic”. Informații: str. Mureșului nr. 42, familia Parajdi. (38655)
- Vind: pian cu coadă, marca Petrof, placă bronz și sobă electrică cu 3 ochiuri și cuptor. Informații: str. Dimboviței 49, ap. 3, bloc V 23. (38286)
- Vind orgă Casio EA 301, nouă. Informații: la telefon 7-45-62. (38291)
- Vind tranzistoare: BFR 90, 91, 96, BF 960, 974 și altele; medicamente Trantaf 400, Cotroxyn. Informații: telefon 3-27-52. (38033)
- Vind Trofopar. Telefon: 8-64-92, după ora 17. (38424)
- Vind aragaz cu două ochiuri. Telefon 8-28-09. (38281)
- Vind cazan încălzire centrală și pățuț copil. Telefon: 4-42-82. (38333)
- Vind sobe încălzit cu petrol, plită fontă „Casnică”. Telefon 8-99-55. (38288)
- Vind: lemne pentru foc și radiu cu pick-up, discuri și motocicletă IJ. Informații: str. Gheorgheni 119. (38577)
- Vind două butelii de aragaz duble. Telefon 1-22-19. (38447)
- Vind pui coker. Telefon: 5-67-03, după ora 17. (38659)
- Vind mașină de cusut Singer și televizor modern. Telefon 6-25-27 sau 6-08-70. (38677)
- Vind mantou vulpe polară, mărimea 46-50. Zițnic: Pata, bloc P 18 nr. 38, ap. 39, etaj VII, orele 16-23. (38666)
- De vânzare mobilă combinată. Telefon 3-90-97. (38370)
- Vind o garnitură de mobilă „Bistrița”. Telefon 8-35-15, după masă. (38621)
- Vind dormitor „Felicia”. Telefon 5-66-35. (38604)
- Vind ghivece pentru flori, separator pentru smîțînă. Telefon 1-24-76. (38381)
- Vind stăruște elvețiene. Telefon 4-58-08, după ora 16. (38075)
- Vind: televizor color și alb-negru, frigider „Fram” și pățuț copil. Telefon 7-58-01. (38428)
- Cumpăr număr de înregistrare la TV color, ridicabil. Telefon 8-07-96. (38506)
- Cumpăr reșou aragaz. Telefon 1-76-21. (38641)
- Cumpăr congelator. Telefon 8-26-60. (38726)
- Cumpăr clăpări nr. 46, televizor color sigilat. Telefon: 1-82-47 sau 952/5-15-30. (38323)
- Cumpăr pianină. Telefon: 9941-71-66, după orele 18. (38616)
- Cumpăr biciclete, ceas de perete (defecte), piese componente. Telefon 1-45-20. (38239/A)
- Cumpăr metronom. Telefon 7-59-21, după masă. (38406)
- Cumpăr forinți cu 1,50 lei. Schimb CEC Dacia, din 1987, cu apartament două camere. Plătesc diferență. Telefon 4-05-34, seara. (38188)
- Cumpăr casă mare, zona centrală, Horea, Napoca. Plată în lei sau valută. Telefon 3-44-68. (38603)
- Cumpăr apartament 2 camere, confort 1 sau sport. Telefon 6-38-00. (38420)

- Cumpăr forinți. Telefon: 3-49-05. (38733)
- Vind: TV alb-negru, canapea, aspirator, aragaz, radiator electric, mașină cusut electrică, genți „Olteit”. Telefon 4-05-53. (38133)
- Cumpăr apartament 2 camere sau garsonieră confort, sau schimb cu Dacia 1310 nouă. Telefon 5-35-14, orele 17-20. (38518)
- Cumpăr garsonieră. Telefon 8-27-19. (38275)
- Cumpăr garsonieră, prefer parter. Telefon 8-18-20. (38822)
- Cumpăr convertor; vind TV alb-negru și sobă electrică Vesta. Telefon 6-63-63. (38711)
- Cumpăr Aro-10 și mobilă antică pentru colecție. Telefon: 4-67-04. (38638)
- Cumpăr forinți și valută vest. Telefon 8-50-94. (38661)
- Cumpăr mașină de împletit sîrmă. Dau în chirie, pe valută, apartament cu o cameră. Telefon 8-75-11. (38681)
- Cumpăr orologii și bijuterii antice. Telefon 5-45-16. (38434)
- Cumpăr chitară Reghin, tip „Cristal”. Telefon 6-40-03. (38502)
- Cumpăr casă 2 (3) camere, pe valută. Telefon 3-04-58, după masă. (38725/A)
- Cumpăr set motor Dacia 1300 și congelator noi. Telefon: 4-15-54, zilnic. (38740)
- Cumpăr lac parchet. Telefon 4-08-23. (38738)
- Cumpăr urgent frigider. Telefon 7-29-73, dimineața-seara. (38467)
- Vind blană bizam. Telefon 7-63-85. (38820)
- Cumpăr urgent malaxor 200-300 pentru frământat pine. Oferte: la telefon 9531-32-98, între orele 18-20. (38302)

ALTE LICITAȚII

- Schimb locuință de stat, 4 camere, str. A. Vlaicu 58, bloc A 4, etaj I, ap. 6, Cer 3 camere și o garsonieră în zonă. Zițnic, 8-11
- Schimb apartament 2 camere, confort I, ICRAL, cartier Mărăști, str. Venus, cu apartament 3 camere. Prefer cartier Gheorgheni, Mărăști, Pata. Suport diferentă. Telefon 3-80-30. (38689)
- Schimb apartament ICRAL, 2 camere, parter, str. Unirii nr. 13, cu 3-4 camere. Suport cheltuieli. Excluz Mănăstur, Grigorescu, Zorilor. Telefon 4-84-75, după ora 16. (38278)
- Schimb apartament ICRAL, trei camere, confort mărit cu îmbunătățiri, între Lacuri, cu similar Pata, Gheorgheni. Suport cheltuielile. Telefon 5-01-72, după ora 17. (38339)
- Schimb apartament ICRAL, 2 camere central, încălzire gaze, cu apartament 3 camere central, încălzire gaze. Suport cheltuieli. Telefon 3-51-77. (38336)
- Schimb apartament 2 camere, ICRAL, Piața Mărăști, cu 2 sau 3 camere. Telefon 4-13-15, orele 18-20. (38296)
- Schimb apartament 2 camere, ICRAL, cartier Gheorgheni, etaj II, cu apartament 3-4 camere. Telefon 5-24-55, după ora 16. (38352)
- Schimb apartament 2 camere, ICRAL, Gheorgheni, cu apartament 3-4 camere Cipariu, Pata, Gheorgheni sau schimb 2 ca-

- mere proprietate Gheorgheni cu 3-4 camere, Pata, Gheorgheni, Cipariu. Telefon 4-14-97 sau 2-44-42. (38646)
- Schimb apartament 2 camere, confort, Zorilor, ICRAL, cu apartament 3-4 camere decomandate. Telefon 2-23-63. (38602)
- Schimb apartament ICRAL, 2 camere, cartier Grigorescu (Zona 14 Iulie), cu apartament 3-4 camere. Telefon 6-25-07, între orele 17-21. (38578)
- Schimb garsonieră confort I, Arad, cu similar Cluj-Napoca. Telefon 4-21-71. (38511)
- Schimb garsonieră proprietate personală, ultrafinisată, cartier Zorilor, cu apartament 2-3 camere, cartier Zorilor. Telefon 2-00-69, după ora 16. (35793)
- Schimb garsonieră ICRAL, cartier Zorilor, cu apartament 2-3 camere, preferabil cartier Zorilor. Telefon 3-68-23. (38256)
- Schimb garsonieră confortabilă, Detunată, cu similar sau două camere. Telefon 3-01-31, după ora 20. (38287)
- Preiau contract garsonieră apartament ICRAL. Ofer recompensă, serioasă. Telefon: 2-21-23. (38292)
- Schimb garsonieră confort I, cu similar Cluj-Napoca. Informații telefon 5-08-48. (38365)
- Schimb garsonieră confort I, ICRAL, Mănăstur, str. Paring. Solicit 2-3 camere, prefer Zorilor. Informații: la telefon 7-67-79, între orele 18-21. (38595)
- Schimb apartament 4 camere, ICRAL, cu apartament 2-3 camere. Informații: la telefon 4-67-23, după ora 17. (38513)
- Schimb Dacia berlină sau break, ridicabilă pe loc (CEG 1982) cu apartament. Relații: telefon 7-56-30. (38427)
- Schimb apartament ICRAL, 3 camere, etaj I, cartier Gheorgheni, cu apartament 4 camere, etaj I-II, zona Gheorgheni sau Pata. Telefon 4-49-46, după ora 17. (38379)
- Schimb apartament ICRAL, 4 camere, cu 2 camere și o garsonieră. Telefon 5-18-79. (38669/A)
- Schimb locuință Hunedoara cu Cluj-Napoca. Telefon 5-95-51, orele 18-21. (38582)
- Schimb apartament proprietate ultracentral, în casă Tirgu Mureș, cu similar Cluj-Napoca. Telefon 3-11-83 sau 7-33-38. (38421)
- Schimb apartament 2 camere, proprietate particulară, zona IEIA, cu similar în zona Pata sau Gheorgheni. Telefon 3-74-61. (38307)
- Schimb apartament două camere, ICRAL, Zorilor, cu trei camere. Excluz Mărăști, Mănăstur. Informații: telefon 2-05-44. (38283)
- Schimb înscrisoare Dacia (februarie 1988) și videorecorder Panasonic cu apartament două camere, confort, sau variante. Telefon 4-28-34. (38280)
- Schimb garsonieră, str. Pietroasa, cu apartament două camere în Grigorescu, Gheorgheni. Vind televizor alb-negru. Telefon 5-25-20. (38466)
- Schimb garsonieră ICRAL, confort I, zona Pata, cu apartament ICRAL 2-3 camere. Telefon 4-24-50. (38141)
- Schimb apartament compus din 4 camere, confort, cu apartament 3 camere, confort. Preferință cartierul Zorilor, Pata, Cipariu. Informații: telefon 6-27-70. (38103)

- Schimb apartament 3 camere, proprietate, confort sport, cu 4-5 camere proprietate, confort sport. Telefon 4-98-72, între orele 17-21. (38202)
- Ofer recompensă pentru a fi primit în spațiul ICRAL unei familii care urmează să plece definitiv din țară sau alte variante. Telefon 2-21-23. (35801)
- Schimb apartament 2 camere, ICRAL, bloc cărămidă plus garaj, cartier Grigorescu (Făclătura Turcului), cu apartament 3-4 camere, cartier Zorilor. Telefon 2-00-69, după ora 16. (35793)

DIVERSE

- **NOUȚATE:** Consignația antichității „Vichy”, str. Emil Racoviță 20, primește pentru vânzare obiecte de artă de valoare (grafică, ceramică, bronzuri, covăre, ceasuri, argint) articole deosebite de îmbrăcăminte, podobe, cosmetice și aparatură electronică. Noul magazin prin expertiză biroului de primire și evaluare vă asigură valorificarea la prețuri actuale și reale a bunurilor dv. Biroul de primire funcționează din 27 noiembrie cu orar II-14. Magazinul se deschide în 3 decembrie cu orar II-17. (38140)
- Caut asociat competent în vederea înființării unui local comercial sau activități productive. Posed spațiu și cu instalație situat în bun vad. Telefon: 3-79-27 Cluj-Napoca. (38116)
- Maseur, fac masaje, eventual gimnastică medicală, la domiciliu. Telefon 7-30-02, după ora 18. (38108/A)
- Studentă, meditez matematică clasele V-VIII. Observator, cămin IV, camera 104. (38232)
- Meditez, convenabil, matematica și fizica cl. VIII. Telefon 3-57-58. (38245)
- Educatoare pensionară, ofer îngrijire persoană în vîrstă contra locuință proprietate personală. Telefon 1-68-42. (38121)
- Student la matematică, secția cercetare, meditez matematică orice nivel. Telefon 1-42-61. (38729)
- Găsit dog german. Telefon 1-01-58. (38566)
- Cedează înscrisoare la televizor color cu ridicare imediată și la autoturism Dacia înscrisoare aprilie 1987. Vind televizor sport, radio VEF, ambreaj nou complet, anvelope uzate și piese de schimb pentru Dacia 1300, etajeri Caber 37. Telefon 8-49-97. (38503)
- Asociație cu scop lucrativ dorim să contractăm firmă import-export în interes de afaceri. Telefon 9531-65-48, între orele 21-22. (38325)
- Direcția Apelor Mureș, S.H. Arieș-Turda, anunță vânzarea pe bază de licitație a 2 cai de tracțiune (sepe). Licitația va avea loc în data de 30 noiembrie, ora 9 în Cantonul barajului din localitatea Turen, jud. Cluj. Telefon 9531-40-83. (38764)
- Asociația locatarilor strada Dostolevski nr. 4 și 6 angajează urgent personal de servicii prin convenție, pentru curățenie la blocurile asociației. (38715)
- Angajăm femeie îngrijire copil 1 an și 8 luni. Preferăm cunoaștere limbă străină (germană, franceză, maghiară). Telefon 8-28-61. (38245)

PUBLICITATE

DIVERSE

Ingrjese copil la domiciliul meu, ultracentral. Str. Bolyai 7, ap. 13, telefon 1-86-97. (38423)
Meditez matematica, clasele V-VIII, la domiciliul elevului. Telefon 5-70-05, dupa amiază. (38403)
Profesor engleza, predau intensiv orice nivel. Telefon 7-18-03. (38704)
NOU! - Confectionez farlazele din material plastic tip "NEKERMAN", diferit culori. Telefon: 6-39-34. (38798)

INCHIRIERI

Inchiriez camera mare sau atelier mare. Telefon 6-39-84. (38798)
Caut pentru inchiriat apartament 2 camere, nemobilat, terasa lung. Rasguni; telefon 952/4-10-97, intre orele 15-22. (38395)
Studente la medicina, romana, cautam pentru inchiriat apartament cu 2 camere de o mandata. Telefon 5-21-73. (38719)
Dau in chirie, garsoniera Manastur Plata in valuta. Telefon 7-76-54. (38716)
Studenta ecologie, dorese inchiriere garsoniera ultracentral sau central. Telefon 2-32-90, Cre-tu. (38538)
Caut persoana care elibereaza locuinta prin plecarea din localitate sau varianta. Suport cheltuieli. Telefon 5-33-58. (38532)
Dau in chirie apartament pe valuta. Telefon 4-05-35. (38614)
Dau in chirie garsoniera mobilata pe Calea Floresti. Informatii: la telefon 7-43-95. Prefer chirie in valuta. (38620)
Inchiriez garsoniera pe valuta, in plin centru. Telefon: 1-31-98. (38530)
Dau in chirie 2 camere, bucatarie, mobilata si telefon in cartierul Grigorescu, in valuta. Informatii: 5-07-40, Pata nr. 37, ap. 6. (38308)
Tineri casatoriti cautam sa inchiriem apartament 2 camere. Telefon 5-18-79. (38669)
Familie de medici secundari, cautam casa particulara, confort, pentru inchiriat pe termen lung. Telefon 1-51-06 sau 4-55-64. (38723)
Caut urgent pentru inchiriere garsoniera nemobilata (mobilata) (telefon) in cartierul Marasti. Telefon 3-04-53, dupa marasa. (38725)
Inchiriez (viad) rochie ml-reasa deosebita, marimea 42-40, la Calea Floresti 62, ap. 84, etaj V. (38290)
Dau in chirie garsoniera nemobilata, confort I, cartier Grigorescu, si 2-3 camere mobilabile frumos in cartier Gheorgheni, cu telefon, televizor, frigider, cu conditii avantajoase, cu plata in valuta. Telefon 5-53-51. (38739)

PERDERI

Asociatia locatari str. Fabricii de Zahar nr. 79, pierdut stampila. O declară nulă. (38330)
Pierdut bivoliță cu lapte, in data de 18 noiembrie. Găstorul recompensă. Rugăm să anunțăm Consiliul Ciurila sau familia Popa Vasile, din satul Fieșca de Sus. (38693)
I.C.S.A.P. Cluj-Napoca pierdut fila CEC nr. A. 41-038948. O declară nulă. (38347)
Czaka Alexandru, pierdut autorizatie nr. 3, din 1 februarie 1986, eliberata de primăria comunei Florești. O declară nulă. (38355)
Filip Liviu, pierdut carnet de membru cooperativ eliberat de Cooperativa de credit Iclod. O declară nulă. (38425)
Costea Viorel, pierdut dovada porumb nr. 46430, valoarea 227 kg, eliberat de Ind. Carall. O declară nulă. (38500)

Ciacol Claudia, Turcu Lidia, Timcer Gligor, Simon Carol, Chiorean Voichita, Costea Ioan, Todor Bela, Szilagy Zoltan, Saurlean Daniel, Balazs Alexandru, Bosca Marin, Fejer Francisc, Györi Csaba, Bria Ioan, Sechel I. Marius, Harau Iosif, Fecetea Ioan, Confedatar Stefan, Farcas Vasile, Buduru Rodica, Magdas Traian, Muresan Ioan, Ghior Aurel, Török Olga, Sarbu Ella, Camarasan Rodica, Tăgurean Cornel, Gogofa Ion, Lazar Magdalena, Szabo Marton, Tomuta Monica, Taliana, Bara Mimi, Gorca Dorel, Viziteu Lda, Petrov Lubomir, Mocan Aurelian Dan, Miolea Aurel, Busc Ioan Sorin, Marcus Liana Lucia, Gaciu Valeria, Pall Maria Magdalena, Matel Ioan, Lupas Floare, Gelner Vicentiu, Mathe Ioan, Laza Ioan, Baciu Floarea, Kirali Maria Marinela, Szopos. Sandor, Florea Elena Rodica, Lonca Aurel Marcel, Ringaci Vasile, Bota Daniel, Tile Simion, Muresan Rozalia, Fabian Elisabeta, Eva Cherman Alexandru, Oltean Ana, Mic Teofil, Revnic Septimiu, Zegrean Ioan, Szulor Elisabeta, Kiszkacs Agnes, Szeghedi Ioan, Lacatus Claudia, Szasz Eniko, Balint Elena, Petrescu Felicia, Nagy Istvan, Purcel Ion, Neveanu Dan, Costea Constantin, Jiga Bela, Baciu Ileana, Sabau Sorin, Bercea Gheorghe, Kovacs Ioan Vasile, Kocsis Ferenc, Chibocale Ana Rafila, Deretel Alexandru, Zdrenghea Dumitru, Patras Ruliana, Celcan Nicolae, Muresan Eugen, Takacs Victoria, Valban Maria, Iozsa Elisabeta, Pop Dorinel, Korda Ladislav, Kovacs Istvan, Sarmasjan Viorela, Irimies Adrian - pierdut legitimitatile de serviciu. Le declară nule.
Krommyda Vasiliki, Bulceca Bogdan, Boboc Gabriela, Andor Adriana Florina, Vlasin Dorel, Pernea Marius, Catarig Ovidiu, Nemes Dorin, Antal Zsuzsa, Hodor Naya, Szabo Mircea Dorin, Crișan Corina Claudia, Lup Mircea Calin, Goia Claudiu, Născuțiu Lucian, Barz Gabriel - pierdut legitimitatile sau carnet de student. Le declară nule.
Bodocan Ioan, pierdut contract inchiriere eliberat de I.G. R.A.L. 1981. Il declară nul. (37999)
Bob Costică, pierdut legitimitate de serviciu și talon autorizare IREC. Le declară nule. (36699)
Pierdut contract de inchiriere pe numele Constantin Tirnavean. Il declară nul. (187)
Pop Leontina, pierdut contract de inchiriere eliberat de ICRAL Cluj. Il declară nul. (38399)
Blendea Olimpiu, pierdut contract de inchiriere eliberat de ICRAL Cluj. Il declară nul. (38348)
Pierdut contract de inchiriere ICRAL, inregistrat la nr. 31452, din 3 noiembrie 1988, pe numele Albe Andronic. Il declară nul. (38341)
Cirau Floare, pierdut contract inchiriere ICRAL. Il declară nul. (38388)
Toma Calina, pierdut contract inchiriere eliberat de I.G. R.A.L. Il declară nul. (38345)
Ignat Dumitru, pierdut contract de inchiriere eliberat de ICRAL Cluj. Il declară nul. (38319)
Pierdut contract chirie nr. 40847/1987, pe numele Pinteau Aurelia. Il declară nul. (38287)
Farcas Rozalia, pierdut contract chirie, ICRAL. Il declară nul. (38270)
Demeter Maria, pierdut contract de locuinta eliberat de G.L. G.C.L. Il declară nul. (38285)
Pierdut contract inchiriere nr. 22415, eliberat de ICRAL Cluj. Il declară nul. (38514)

Bocian Ioan, pierdut contract ICRAL. Il declară nul. (38086)
Moldovan Eugen Dorel, pierdut contract de locuinta eliberat de ICRAL. Il declară nul. (38003)

DECESE

Sintem alături de familia Gheorghe Tomeci la marea durere pricinuită de pierderea prea timpurie a lui DOREL. Sincere condoleanțe. Fam. Radu Dărcă. (38742)
Cu nemărginită durere anunțăm încetarea fulgerătoare din viața a dragului nostru soț și fiu dr. DOREL HURGHIS, din Clucea, în vîrstă de 53 ani, înmormîntarea va avea loc joi, 23 noiembrie 1990, ora 15, la cîmîntul Central Cluj-Napoca. Îndoliate: I. Ili, soție și Magda, mama. (38748)
Sintem alături de prietena noastră, farm. Lidia Hurgis (Ili), în marea durere pricinuită de moartea fulgerătoare a soțului drag, Ema. farm. Tănaso Buzan, Huedin. (38747A)
Nu îl vom uita niciodată pe dragul nostru prieten, dr. DOREL HURGHIS (DINO), din Clucea, dispărut prematur dintre noi. Dorin, Corina și Dorinel Porușiu. (38713)
Au trecut 5 ani de cînd dragul nostru IONEL SOCINA, ne-a părăsit. Dragostea și amintirea noastră veghează odăuna lui. Familia. (38733)
De șase ani, sub îndreptărire și grea, IUGA MARIA (Năstudeanu), doamnă somnului veniciei. Purțăm în inimile noastre imaginea chipului ei drag și amintirea sufletului ei curat. Familia. (38732)
Sintem alături de unchiul nostru Petru Todericu în momentele de grea încercare prin care trece împreună cu familia. Sincere condoleanțe. Neponi Teofil, Rodica, Maria și Gligor. (38673)
Sintem alături de colega noastră Lucia Eacoșia în marea durere pricinuită de dispariția mamei sale. Colectivul Grădiniței nr. 18. (38667)
Sintem alături de colega noastră Mariana în marea durere pricinuită de pierderea soțului. Colegii de la Compactoria. (38622)
Sintem alături de colegul nostru Vasile Sintean în marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Colegii de muncă, Secția F.G. - C.U.G. (38634)
Sintem alături de familia Alexandru Naș în marea durere pricinuită de plecarea din viață a dragului nostru ION. Familiei Traian Calinesc și Aurel Ciupa. (38709)
Sintem alături de Monica și Alex în marea durere pricinuită de moartea soțului și tatălui, dr. IULIAN IONAS. Fam. S. Munteanu și N. Perșu. (38336)
Sintem alături de colegul nostru Ioan Cătuna în marea durere pricinuită de pierderea tatălui drag. Sincere condoleanțe. Colegii de serviciu - Șantierul III - Instalații. (38592)
Sintem alături de părtășii mei în marea durere pricinuită de încetarea din viață a scumpului nostru mame, soacre și bunicii FLORICA TIEGEAN. Nepona Jana. (38702)
Sintem alături de colegul nostru, inspector școlar Viorel Lupșor, în marea durere suficientă prin decesul tatălui său. Sincere condoleanțe. Colegii de la Liceul nr. 2, Eugen, Ili și Rodica. (38549)
Sintem alături de îndreptărita familie în marea durere suficientă prin dispariția distinsului vecin, soții, mame și bunicii MARIA STANCA. Vecinii de pe str. Ion Mincă. (38632)
Sintem alături de doamna Lidia în marea durere pe care o încercă la pierderea iubitelui și neprețuitului soț, medic DOREL HURGHIS. Fam. Ani și Puiu Gabriel. (38721/A)
Sintem alături de colega noastră Viorela Crișan în marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Colegii de la Direcția sanitar-veterinară. (38729)

Sintem alături de nașa noastră, farm. Lili Hurgis, la marea durere pricinuită de moartea soțului dr. DOREL HURGHIS. Fiul Dan și Puța Roșu. (38639)
Cu durere în suflet ne despărțim de colegul nostru VIRGIL I. PAVEL, neobosit animator și organizator al activităților de schi alpin. Echipea de schi a T.C.C. (38714)
Regretăm profund dispariția fulgerătoare a colegului nostru EUGEN VALENDORFEAN. Colegii de serviciu din cadrul I.C.P.M.S.N. Cluj, compătimențului C.P.P.M. (38713)
Condoleanțe familiei Naș în aceste clipe de dol, la decesul fratelui și cumnatului lor ION. Chiș și Joji. (38710)
Cu multă tristețe anunțăm trecerea în eternitate a iubitelui nostru frate, cumnat și unchi PUIU PAVEL. Buba, Tanța, Puchi. (38527A)
În aceste clipe grele eu adînc durere în suflet ne despărțim de iubitul nostru soț și tată, înginer ION VIRGIL PAVEL, care ne-a părăsit mult prea devreme. Carmen, Cristina, Ușu. (38335)
Împărțim durerea familiilor Furcud și Manol în trecerea în neființă a scumpului mame. Familia Căstocea. (38524)
Pios omagiu la 2 ani de la despărțirea de iubita noastră ANȘOARA POP, pe care nu o vom uita niciodată. Soțul Vasile, fiul Marius și Mariana. (38515)
Îndurerați, cu toate sentimentele de compasiune, regăsim profund trecerea în neființă a scumpului nostru cumnat și mătuși FLORICA TODERICU, ne alăturăm familiei atât de greu încercată, Măruța, Mariana, Traian și Vișoiu. (38668)
Îndurerați ne despărțim de prietenul de neuitat, cel care a fost, ing. IOAN PUIU PAVEL, plecat prea devreme dintre noi. Sintem alături de familia îndoliată. Familia Traian. (38728)
Cu durere în suflet anunțăm încetarea din viață, atât de prematur, a distinsului și iubitelui nostru coleg și coordonator medic, dr. DOREL HURGHIS. Sintem alături de greu încercata familie. Medicii de la Circa Clucea. (38724/B)
Adine îndurerați anunțăm plecarea din mijlocul nostru a celui ce a fost distinsul medic dr. DOREL HURGHIS. Sintem alături de familia îndurată. Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească. Cadrele medicale de la Circa Clucea. (38721)
Dragă Cristina, Carmen și Ucu sint alături de voi în greaua încercare pricinuită de moartea soțului și tatălui vostru. Nu îl voi uita niciodată. Dan Ioaneș și familia. (38731)
Sincere condoleanțe locatarului Petru Todericu pentru pierderea soției FLORICA. Asociația de locatari Rășinari nr. 2. (38576)
Sincere condoleanțe familiei Naș pentru pierderea suferită prin moartea lui TUDOR ION. Un grup de locatari din Calea Dorobanților nr. 25. (38449)
Sincere condoleanțe colegului nostru Constantin Vardanschi la despărțirea dureroasă de mama sa dragă. Asociația filatelizilor din Cluj. (38708)
Sincere condoleanțe colegului nostru Viorel Muresan la trecerea în neființă a tatălui drag. Colegii de serviciu, Intr. „Napochim” - Vulcanizare. (38635)
Întreaga noastră compasiune și sincere condoleanțe colegului nostru Cristina Gutrea în marea durere pricinuită de pierderea mamei sale dragi. Dărgătaș și elevii clasei a VIII-a A. (38731)
Un ultim omagiu prestatul TRAIAN FAUR. Condoleanțe familiei îndoliate. Roman Radu. (38617)
Un ultim omagiu adus fostului nostru administrator, domnului ing. MIRCEA GAVRIL. Sincere condoleanțe familiei îndurată. Asociația de locatari și locatarii blocului din str. Albini 135-137. (38347A)
Cu inimile așezate de durere anunțăm încetarea fulgerătoare din viață a bunicii și iubitelui nostru mame și bunicii MARIA RUS, de 59 ani, din comuna Măciu. Copiii cu familiile. (38711)

Cu durere în suflet ne despărțim de dragul nostru cumnat ILIE STUPAR, de 79 ani, înmormintarea are loc azi, 23 noiembrie 1990, de la domiciliul din str. Morii nr. 7, Someșeni. Cu durere, cumnatul Lăricea Mihail și Margareta. (38733)
Un rămas bun și pios omagiu - dragul nostru unchi și cumnat ILIE STUPAR. Cumnatul Lăricea Andrei și Ana, nepoții Andrei și Nușca cu familiile. (38734)
Cu nemărginită durere aducem un pios omagiu colegului nostru dr. IONAS IULIAN, un medic și un om deosebit. Sintem alături de familia îndoliată. Colectivul Clinicii Ginecologie II. (38732)
Cu adînc durere în suflet anunțăm încetarea din viață, după o lungă și grea suferință, a scumpului nostru soț, tată, soț și bunici TEODOR SECHINES, de 69 de ani, din comuna Feleacu. Înmormintarea va avea loc joi, 23 noiembrie 1990, orele 12, în comuna Feleacu, 417. Familia îndoliată. (38744)
Cu inima cernită de durere anunțăm încetarea fulgerătoare din viață, în urma unui tragic accident, a dragului meu soț TOMIECI DORIN EUGEN (Burec), în vîrstă de 23 ani. A fost cel mai bun soț, l-am iubit și stimat că a fost prieten. Noi îl voi plînge cîte zile voi avea și florile nu se vor usca pe mormîntul lui. Înmormintarea are loc azi, miercuri 23 noiembrie 1990, ora 13, la cîmîntul Mănaștur. Soția Mariana. (38739)
Viața neîntregită l-a amintit dîntre noi, la numai 29 ani, pe dragul nostru soț și tată EDETA IONAS IULIAN. Vei rămîne veșnic în sufletele noastre. Soția Afonia și Iul Alexandru. (38837/C)
Cu lacrimi tristețe în suflet mă despărț de unchiul meu fiu dr. IONAS IULIAN. Înmormintarea va avea loc miercuri, 23 noiembrie, ora 13, din capela I a cîmîntului Central. Mama Maria Ionas. (38839/D)
O mare durere împărțim alături de fina noastră Monica și micuțul Alexandru, la trecerea fulgerătoare în neființă a finului nostru drag, dr. IONAS IULIAN. Cîș vom fi în viață, vom fi alături de el. Familia Bucea Horea. (38827/E)
Cu durere în suflet anunțăm încetarea fulgerătoare din viață a ginereului nostru drag, dr. IONAS IULIAN. Înmormintarea va avea loc miercuri, 23 noiembrie, ora 13, din capela I a cîmîntului Central. Soții Virgil și Aurelia Săngeanu. (38977)
Cu inimile zdrobite de durere anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru soț, mame, bunicii MIRON NASTASIA, născută JAȘCAU. Înmormintarea va avea loc joi, 23 noiembrie, ora 12, în satul Vechea Deus. Nu te vom uita niciodată. Familia. (38770)
Sintem alături de colega noastră Cristina Pavel în greaua încercare pricinuită de pierderea tatălui iubit. Colegii de la I.M.F. Cluj-Napoca, Anul VI. (38789)
Cu adînc durere în sufletele noastre trecerea în neființă a celui care a fost pentru noi fiu și frate, TOMIECI DORIN-EUGEN. Chipul lui drag nu-l vom uita niciodată. O moarte fulgerătoare l-a răpit dintre noi la numai 23 ani. Ceremonia înhumării are loc azi, 23 noiembrie 1990, ora 12, din capela mare a cîmîntului Mănaștur. Tata, mama și Ciprian. (38877)
Sintem alături de tine, dragă Mihaela, în marea durere prin care treci. Sincere condoleanțe. Lorina Pecanșchi. (38618)
Cu inimile pline de durere și cu sufletele cernite în aceste clipe grele ne alăturăm neșutului nostru Vasile Stanca, în marea durere pricinuită de pierderea soțului dragi, rugîndu-l a primi sincerele noastre condoleanțe. Lenușca, Helu, Mihaela și Marcel. (38871)
Întreaga noastră compasiune și inimile fostului nostru coleg JENŌ VALENDORFEAN. Colectivul din str. Căi Ferate - I.C.P.M.S.N. (38631)
Cu adînc durere anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru mame, soacre, bunicii și cumnatului VALERIA NICOARĂ. Înmormintarea va avea loc joi, 23 noiembrie, orele 12,30, Feleacu (casele Micești). Familia îndoliată. (38695)